

Romsics Imre programja a Viski Károly Múzeum Kalocsa vezetésére és fejlesztésére

HELYZETELEMZÉS

A Viski Károly Múzeum Kalocsa területi múzeumként a Kalocsai Sárköz tájmúzeuma. Gyűjtőterületéből kiemelt fontosságú a történeti Kalocsa, nevezetesen: Kalocsa, Homokmégy, Drágszél, Öregcsertő, Szakmár, Újtelek.

A Viski Károly Múzeum jogelődje a városháza folyosóján alapított kiállítóhely, melyet Antalfy Sándor polgármester, Kujáni Ferenc kanonok és r. Gábor Lajos festőművész buzgolkodása eredményeként 1932. június 2-án nyitottak meg. A háborús pusztítások után Laszczik Ernő szervezte újjá a gyűjteményt. 1963 áprilisában a Megyei Tanács kezelésébe került, s része lett a megyei múzeumi szervezetnek. A Városi- és a Megyei Tanács 1970-ben határozta el a kalocsai néprajzi-helytörténeti gyűjtemény önálló tájmúzeummá fejlesztését. Az elköltöztetett Belvárosi Iskola üresen maradt épületét 1970. november 1-én múzeum céljára adták át. E fél évszázad alatt gazdag gyűjteményeket halmozott fel a Viski Károly Múzeum Pécsiné Ács Sarolta, Bárh János és Romsics Imre igazgatók irányításával, mely intézmény napjainkra az ország egyik legerősebb tájmúzeumává fejlődött.

2013. január 1-én Kalocsa Város Önkormányzata kezelésébe került, új neve Viski Károly Múzeum Kalocsa. Az új fenntartó a 2013. szeptember 12-én kelt, 222/2013. számú határozatában döntött arról, hogy 2014. január 1-i hatállyal a Viski Károly Múzeum Kalocsa intézményi szervezetébe szervezi át Kalocsa városának közgyűjteményi intézményeit, nevezetesen a Népművészeti Tájháza, a Nicolas Schöffler Gyűjteményt és a Városi Galériát.

A Népművészeti Háza 1936. június 7-én nyitották meg, melyet az államosítás után a Kalocsai Népművészeti és Háziipari Szövetkezet üzemeltetett, amelynek megszűnése után a város tulajdona lett. 1980. november 9-én nyitotta meg Kalocsa városa Schöffler Miklós állandó kiállítását, a Schöffler Múzeumot az átalakított szülőházban. 1985. április 29-én nyitották meg a Városi Képzőművészeti Gyűjteményt a Katona István-házban, melynek része lett a Schöffler Múzeum is. Egy évtized után, 1995. november 1-én az önkormányzat az intézmények szakmai önállósága megtartása mellett összevonta a Városi Képzőművészeti Gyűjteményt a Művelődési Központtal és a Könyvtárral. Ehhez az intézményhez tartozott a Belvárosi Általános Iskola épületében lévő kiállító terem, a Városi Galéria.

Kalocsa Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 2017. január 26-i ülésén a 10/2017. számú határozatában döntött arról, hogy a zsinagóga Hunyadi János u. 32. szám alatti épületében Vinczellér Imre festőművész műveiből állandó kiállítást szervez. A kiállítás megszervezésével és nyitvatartásával a Viski Károly Múzeumot bízták meg. A múzeum alapító okiratát a 2017. február 22-i ülésén, a 39/2017. számú határozatában módosította a képviselő testület. Az új Szervezeti és Működési Szabályzatot Kalocsa Város Önkormányzata Kulturális, Oktatási és Szociális Bizottsága a 166/2017. KOSZB számú határozatával hagyta jóvá 2017. március 7-én. Az új kiállítást 2017. június 24-én nyitottuk meg, az épületet Kalocsai Képtárnak neveztük el.

Az összevonások után új szervezeti keretet építettünk föl, melynek hármas tagolódása lefedi a múzeális intézmények három különböző típusát: múzeum, gyűjtemény, kiállítóhely. Mindhárom szervezeti egység külön-külön működési engedéllyel rendelkezik. Az egyes intézményrészek megtartották saját entitásukat, saját munkaterveik alapján, önállóan végzik szakmai feladataikat.

1.) **Viski Károly Múzeum** – a regionális múzeum központjaként őrzi gyűjteményeit a klasszikus múzeológiai szakágak szerint, úgymint: néprajz, régészet, természettudomány, történettudomány, numizmatika, képzőművészet, történeti dokumentáció, fotó, adattár, múzeumi könyvtár. Regionális múzeumként rendelkezik múzeológusokkal, múzeumpedagógussal, restaurátorműhellyel és restaurátorral, valamint gyűjteménykezelőkkel. A Viski Károly Múzeum igazgatója közvetlenül irányítja a működési engedéllyel nem rendelkező Városi Galériát és Kalocsai Képtárat, de ezek szakmai feladatellátását a Nicolas Schöffner Gyűjtemény gyűjteményvezetője látja el.

2.) **Nicolas Schöffner Gyűjtemény** – alapfeladata, a Schöffner-hagyaték őrzése mellett – mint speciális tematikájú egység – kezeli a Városi Képzőművészeti Gyűjteményt. Rendelkezik történész múzeológussal.

3.) **Népművészeti Ház** – kiállítóhelyként, egy különleges entitásként külső telephely.

A Viski Károly Múzeum Kalocsa küldetése

A Viski Károly Múzeum Kalocsa a város és környéke természeti, régészeti és történeti emlékeinek gyűjtése mellett a legfontosabb és kiemelt küldetésének tartja a tradicionális kalocsai paraszttársadalom, a pota néprajzi csoport kulturális emlékeinek gyűjtését, megőrzését, átörökítését.

A múzeumpedagógiai foglalkozások mellett a közművelődési programok túlnyomó többsége is ezt a kultúrát mutatja be. Mivel a foglalkozások fontos eleme a szemléltetés, s a felnőtteknél is gyakorta élünk az élményszerzéssel, ezért ezt a gyakorlatot a rendelkezésünkre álló tárgy-együttesek is meghatározzák.

A múzeumpedagógiai és a közművelődési foglalkozások az oktatási-nevelési és a szórakoztatási célok közül kiemelkedő, rendszeresen megjelenő elemként kezeli azon kulturális megnyilatkozások bemutatását, amelyek a különböző helyekről Kalocsára költöző népekből egy egységes, tradicionális magyar parasztkultúrával rendelkező, önálló néprajzi csoportot alakított ki, különített el.

A Viski Károly Múzeum Kalocsa legfontosabb feladata tehát e kultúra közvetítése, az intézményben őrzött tudás átadása kutatási, oktatási-nevelési és szórakoztatási célra. A legfőbb törekvés az egész életen át tartó tanulás feltételeinek megteremtése, a legmodernebb elvárásoknak megfelelő, látogató-barát múzeum kiépítése.

Működési adatok

A Viski Károly Múzeum Kalocsa személyi állománya

A Viski Károly Múzeum Kalocsa kis létszámú területi múzeum. A múzeum teljes személyi állománya 10 fő: néprajzos múzeológus, régész múzeológus, művészettörténész múzeológus, múzeumpedagógus, restaurátor, gyűjteménykezelő – aki egyúttal a gazdasági és a személyi ügyekért is felelős, adattáros, gyűjteménykezelő-teremőr, 2 fő teremőr-takarítónő. A múzeumi kollektíva jól összeszokott, gördülékenyen hajtja végre a rá szabott feladatokat.

Ugyanakkor számos problémával és nehézséggel kell megküzdnie a rendelkezésre álló személyi állománynak, amely a jelenlegi látogatószám mellett csak a minimális üzemeltetéshez elegendő – 2021-ben 6 fővel csökkent, 2022-ben 1 fővel növekedett az alkalmazottak száma. A létszámcsökkenés miatt a megörökölt feladatok hatalmas teherként nehezdednek rá a megmaradó személyi állományra. A múzeum alapfeladatainak ellátása csak nagy odafigyeléssel és nehézséggel biztosítható. A teremőrök szabadságainak és szabadnapjainak a kiadásához helyettesítőket kell alkalmaznunk. Három helyettesítőt foglalkoztatunk, akik állandó helyettesítői az egyes intézményi egységeknek.

A Viski Károly Múzeum Kalocsa épületei

A múzeum Szent István király út 25. szám alatti épülete az őrzött tárgyak számához és a szervezett rendezvényekhez viszonyítva kicsi, ugyanakkor fenntartható.

A Nicolas Schöffler Gyűjtemény új épülete tágas és esztétikus. Mindezek ellenére fenntartása problematikus. Nem lehet biztosítani a megfelelő munkakörülményeket – nyáron nagyon meleg, télen fölfűthetetlen. A gyűjtemény speciális szakmai igényeinek sem megfelelő.

A Városi Galéria kiválóan alkalmas kiállítási célokra. A megye egyik legszebb, legalkalmasabb képzőművészeti kiállítótere. Fenntartását a város és a KLIKK közötti megállapodás biztosítja.

A Kalocsai Képtár (zsinagóga) épülete a kijelölt funkcióra alkalmas.

Népművészeti Tájház speciális helyzetű kiállítóhely, a jelenlegi megállapodások alapján fenntartható.

A Viski Károly Múzeum Kalocsa gyűjteményei

A Kalocsai Sárköz átmenetet képez a Dunántúl és az Alföld között. A Duna összekötötte e két tájegységet és lakóit. Történelmi meghatározottságát is e földrajzi feltétel adja. Ennek következtében a Kalocsai Sárköz régészeti leletekben, történeti, kultúrtörténeti és néprajzi emlékekben nagyon gazdag.

A Viski Károly Múzeumi tárgyait és dokumentumait hat gyűjteménybe és négy segédgyűjteménybe rendezve őrizzük.

A 7.000 darabos **néprajzi gyűjtemény** igen változatos, benne textíliák, bútorok, cserépedények, archív fotók, fa-, gyékény-, vas-, üveg-, stb. használati eszközök. A legértékesebb és legérdekesebb része a textilgyűjtemény, mely megőrizte számunkra a

kalocsai népművészet és népviselet különböző korszakainak emlékeit, a 19. század közepétől napjainkig.

Az utóbbi két évtizedben számos **régészeti** feltárást folytattunk a múzeum gyűjtőterületén. Különösen érdekes a homokmégy-székesi köznépi temető (X-XI. század), a harta-freifelti honfoglalás kori temető, Sármégy középkori temploma és a dusnok-halomi rézkori halomsír. Leleteink közül kiemelkedik továbbá a homokmégy-halomi, honfoglalás kori rovasírásos csontlemez és az ugyanott feltárt avar temető.

A **történeti gyűjtemény** mérete nem nagy, mégis számos féltve őrzött kincset rejt, így: 1770-es feliratú ostyasütő Homokmégyről, a főegyházmegye második legöregebb harangja 1737-ből, Kalocsa városának első pecsétje 1729-ből, Kalocsa városának pénzes ládája 1837-ből, metszett rézlemez Kalocsa látképével a XIX. század elejéről, kovácsoltvas lándzsa az 1848-as szabadságharcból (Drágszél).

A **történeti dokumentációs gyűjtemény** archív fotókat, képeslapokat, újságokat, különböző nyomtatványokat tartalmaz, melyek túlnyomó többsége a Kalocsai Sárköz és Kalocsa történetének emlékei. A 11.000 darabos gyűjteményből 4.759 a fénykép, 2.531 a képeslap és 173 a térkép (2022).

Gyűjtőkörünkben korábban hiányzott a **képzőművészet**, ezért csak helytörténeti jelentőségű alkotásokat őrzünk: Prokop Péter, Röck Károly, r. Gábor Lajos, Benedek Péter, d. Pintér József, Kollár János, Vinczellér Imre, Rideg Márta, Kiss István, Dargay Lajos, Szabényi Béla, Farkas Tibor – összesen 271 db (2017). A Városi Képzőművészeti gyűjtemény átvételével – 464 db leltározott, s közel 200 db leltározatlan (2017) alkotás – jelentősen megemelkedett a Képzőművészeti gyűjtemény állománya, amely átvétel – néhány kivételtől eltekintve – kortárs művészeti alkotásokat tartalmaz: Kassák Lajos, Várnai László, Tilles Béla, Szatmári Béla, Kovács Tamás, Kocsis Imre, Király Sándor, Dohnál Tibor, Csáji Attila, Balogh László, Szoboszlai Eszter, Szikora Imre, Somody Péter, Soltycz Kálmán, Rajs Julianna, Lakatos Ervin, Weintrager Adolf, Szentgyörgyi Erika, Porkoláb Károly, Mátyus Magdolna, Korb Klára, Gyenes Zsolt, Goór Imre, Czeglédi Gábor, Bukor Tibor, Szocska László, Kákonyi István, Török Ferenc stb. Jelenleg 972 db (2022) a leltározott állomány száma.

A **Fotótár** jelentős részét Bárh János és Romsics Imre néprajzkutatók fényképezték gyűjtéseik és múzeológiai munkájuk során. Mellettük a régi üveglemezek és negatívok gyűjteménye emelkedik ki: Travnik Mariska, Bogdán Dezső, Cselényi Józsefné, Gábor Lajos, Solymár Iván, Szittyavári József, Vadas Ernő, Madarász Dezső, Lovassy Ákos, Dinnyés Sándor, Urbán Simon, Csincsák Endre, Bogdán Dezső, Rechner István – közel 7.000 db. 2004-ben megvásároltuk Kovács László festő- és fotóművész életművét – 16.000 felvételt. Az utóbbi öt évben gyűjtöttem be Sági Jenő, Rádi György, Faragó György és Benke Ferenc fotóhagyatékát, mindösszesen 131.000 felvételt. A múzeumi gyűjtések során 150.000 saját digitális fénykép halmozódott föl, amelyek „szekrénykataszterbe” rendezése folyamatosan halad.

*A Viski Károly Múzeum leltározott gyűjteményeinek és segédgyűjteményeinek
darab- és tételszáma
(2017. december 31.)*

Gyűjtemény	Tételes leltár	Szekerénykataszter
Természettudományi gyűjtemény	3.916 tétel	-
Régészeti gyűjtemény	27.263 db	10.760 db
Történeti gyűjtemény	514 tétel	-
Numizmatikai gyűjtemény	7.415 tétel	-
Néprajzi gyűjtemény	7.690 db	-
Képzőművészeti gyűjtemény	972 db	-
Történeti dokumentációs gyűjtemény	10.813 tétel	9.042 db
Fotótár	37.756 db	16.013 db
Adattár	1.983 tétel	-
Könyvtár	16.041 tétel	-
Összes leltározott állomány:	114.373	35.815
Mindösszesen:	150.188	

A Viski Károly Múzeum Képzőművészeti gyűjteményének statisztikája tartalmazza a valamikori **Városi Képzőművészeti Gyűjtemény** 464 db beleltározott alkotását. Ez a gyűjtemény külön leltárkönyvbe leltározva, Városi Képzőművészeti Gyűjtemény címmel külön entitás.

A Nicolas Schöffler Gyűjtemény jelenleg két leltározott állománnyal rendelkezik. A szervezeti integrálás során beleltároztuk **Képzőművészeti gyűjteményét**, amely 114 db Nicolas Schöffler alkotást tartalmaz. Nyilvántartásba vettük továbbá a **Könyvtár** állományát, amely elsősorban képzőművészeti témájú könyvekből és Nicolas Schöffler feleségének francia nyelvű könyvtárából áll.

A Viski Károly Múzeum Kalocsa kiadványai, szemléltető- és demonstrációs eszközei

A Viski Károly Múzeum Kalocsa gyűjteményeit és az azokhoz kötődő tudományos kutatások eredményeit tudományos igénnyel, mégis közérthető formában ismertetjük meg a közönséggel. Mindezt jelentős könyvkiadásunk segíti. A múzeum három könyvsorozatot tart fenn, de számos sorozaton kívüli füzetet, könyvet és egyéb kiadványt is megjelentet.

A könyvsorozatok:

- Kalocsai Múzeumi Értekezések – 3-4 ívnél hosszabb tudományos művek
- Kalocsai Múzeumi Közlemények – 3 ívnél rövidebb tudományos művek
- Kalocsai Múzeumi Kiskönyvtár – kiállításokhoz kapcsolódó füzetek

A sorozatokon kívüli könyveink a különböző szempontokból kiemelkedő tudományos munkákat jelenteti meg. A könyvek (33 db – 2022) és füzetek (19 db – 2022) mellett megjelentettünk 2 db audio CD-t, 2 db térképet, 1 db memóriajátékot, több képeslapot és hűtőmágnest.

A Viski Károly Múzeum Kalocsa állandó kiállításai

Az első látogatható kalocsai múzeumi kiállítás 1932. június 2-án nyílt meg, ettől az időponttól számítjuk a kalocsai múzeum létezését. A jelenlegi épületben 1970-ben nyílt meg az első állandó kiállítás, melyet 1981-ben a kor múzeológiai gyakorlatát messze meghaladó installációval váltottak fel. A kiállítások ma is állnak, melyek régiségük ellenére mind didaktikai, mind a látvány szempontjából elfogadhatók, felejthetetlen élmény a látogatóknak.

A **„Népek, életformák, hagyományok”** című kiállítás a Kalocsai Sárköz népcsoportjainak XVIII-XX. századi életét, kultúráját mutatja be. A termekben együtt jelenik meg a népelet és a történelem. Mivel a kiállítás elsősorban az egymást követő korok paraszti életformájának alakulását, valamint a pota néprajzi csoport hagyományrendszerének sorsát követi, leggyakrabban néprajzi tárgyak illusztrálják és fejezik ki a mondanivalót.

A **„Az ásványok és az élet”** című kiállításunk az egykori kalocsai jezsuita főgimnáziumban létrehozott ásványtárat mutatja be, eredeti bútorokban, eredeti feliratokkal, a XX. század eleji kiállítási elvekhez híven. A kiállítási mód a Magyar Nemzeti Múzeum régen megsemmisült első ásványtani kiállítását idézi, amelyhez hasonló a bécsi és a prágai Nemzeti Múzeumok máig is megőriztek. A szertár legtekintélyesebb kezelője a mineralógus szerzetes tanár, Tóth Mike volt. A jelenleg is látható ásványtárat 1906–1908 között rendezték be a Tóth Mike tervezte bútorokba.

A **„A kalocsai éremgyűjtemény”** – a csaknem 11 ezer darabra szaporodott gyűjteményt 1944 után háborús károk érték, de az államosítást követően a gimnázium tanárai megmentették a szétdarabolódástól és megőrizték, majd 1979-ben az akkor csaknem 8500 db-os gyűjteményt átadták a Viski Károly Múzeumnak. A megcsonkítás ellenére is szemlélteti egy valamikori gimnáziumi szertár gazdagságát.

A **„Nicolas Schöffer”** című kiállítás a világhírű képzőművész szülővárosának ajándékozott (1979) alkotásait mutatja be. Az állandó kiállítás anyaga áttekintést ad a művész teljes életművéről, az 1950-es években létrehozott térdinamikai alkotásoktól kezdődően a legutolsó korszakig, a kibernetikusan vezérelt művekig. Alkotásainak három fő periódusa mellett – térdinamizmus, fénydinamizmus, idődinamizmus – számos egyéb alkotása gazdagítja az életmű kiállítást.

A **„Vinczellér Imre”** című kiállítás a Prima-díjas (2013) festőművész szülővárosának ajándékozott festményeit mutatja be. Festészetében családja kultúrtörténeti emlékeit, művészi hagyományainak tárgyi és szellemi töredékeit idézi szürrealisztikus megfogalmazásban. Vinczellér Imrét a hazai festészet egyik elismert tehetségeként tartjuk számon.

A Viski Károly Múzeum Kalocsa közönsége

A 2021-ben elrendelt 40%-os létszámleépítés súlyosan érintette a múzeum addigi feladatellátását, ami a megszokott formában és szerkezetben nem volt fenntartható. A rendelkezésre álló munkaerőhöz igazított szervezeti átszervezés a 376/2017.(XII.11.) Korm. rendelet rendelkezései értelmében fogalmazódtak meg.

A Viski Károly Múzeum nyitvatartását a rendeletben meghatározott minimumra rendeztük át. Megszüntettük a tavaszi és az őszi nyitvatartást, s visszaálltunk a korábbi, egységes nyitvatartási rendre:

A Viski Károly Múzeum nyitvatartási rendje – 2021. március 15-től

március 15. – október 31. között	Vasárnap és hétfő kivételével 9 ⁰⁰ -17 ⁰⁰
november 1. – március 14. között	Zárva

Azért, hogy a múzeumlátogatók lehetőségeit a legkisebb mértékben csorbítsuk, kiértékeljük a múzeumlátogatás három évtizedes statisztikáját, amelynek következményeként állítottuk össze az új nyitvatartási rendet. Megkülönböztetünk téli és nyári nyitvatartási rendet, melyeknek határpontjait a látogatói szokásoknak megfelelően alakítottuk. A téli időszakban bezárjuk a múzeumot, ekkor adjuk ki a teremőrök szabadságait és szabadnapjait. Az előre bejelentett csoportokat azonban ebben az időszakban is fogadjuk. A nyári nyitvatartási rend alatt vasárnap és hétfőn zártuk be a múzeumot, ami azt jelenti, hogy a hét hat napján fogadhatunk vendégeket. Ez a rend hátráltat egyes múzeumi tevékenységeket, mégis fontosnak éreztük a közönség látogatási igényeinek minél szélesebb körű kiszolgálását.

A Nicolas Schöffer Gyűjtemény nyitvatartását megrövidítettük a rendelet megszabta minimumra:

A Nicolas Schöffer Gyűjtemény nyitvatartási rendje – 2021. március 15-től

március 15. – október 31. között	kedd, csütörtök, szombat 9 ⁰⁰ -17 ⁰⁰
november 1. – március 14. között	Zárva

Miután a Városi Galéria kiállításait áthelyeztük a Nicolas Schöffer Gyűjteménybe, eltöröltük a téli nyitvatartást, így egész évben a nyári rend szerint látogathatók a kiállítások.

Bezártuk a Kalocsai Képtárat. Előre bejelentett csoportokat fogadunk ugyan, de a hétvégék napjain ez megoldhatatlan, s a szabadságolások és a szabadnapok kiadása a múzeumpedagógiai és a közművelődési programok, valamint a régészeti feladatellátás függvényében a hétköznapiakon is sokszor problémát okoz.

A Viski Károly Múzeum Kalocsa látogatóit négy fő csoportba soroljuk:

- turisták – belföldiek és külföldiek – elsősorban a kiállításokat nézik meg,
- iskolai csoportok – az állandó kiállításokat látogatók,
- múzeumpedagógiai programok résztvevői,
- rendezvények látogatói.

A múzeumi kiállításokat látogató vendégek többsége belföldi turista és belföldi diákcsoport. Arányaiban jelentős számú Kalocsán a külföldi látogatók száma is annak ellenére, hogy a beutaztatásban érdekelt kalocsai vállalkozások zárt rendszerben fogadják vendégeiket – becslült adataink szerint kb. 30 000 főt. Ezeknek a turistáknak nincs lehetőségük a múzeum megtekintésére. Nem kapnak sem információt, sem időt.

A rendezvények látogatóinak nagyobb része kalocsai, de a környező településekről is érkeznek, leginkább a Kalocsai Múzeumbarátok Köre tagjai, akik névre szóló meghívót kapnak a rendezvényekről.

Többségében ugyancsak kalocsaiak a múzeumpedagógiai foglalkozásokat látogató óvodai és iskolai csoportok. Rendszeres látogatóink a volt kalocsai szállások gyerekei. Csak elvétve találkozunk egyéb településekről származó csoportokkal.

A Viski Károly Múzeum látogatóinak a száma (2008–2012)

	2008	2009	2010	2011	2012
Kiállítások látogatói	3208	2638	2881	2144	2043
Rendezvények látogatói	3760	4322	5123	4788	5922
Összes látogató	6968	6960	8004	6932	7965

A Viski Károly Múzeum látogatóinak a száma (2013–2017)

	2013	2014	2015	2016	2017
Kiállítások látogatói	2764	8419	6676	5420	4837
Rendezvények látogatói	5874	6851	6732	6477	8901
Összes látogató	8638	15270	13408	11897	13738

A Viski Károly Múzeum látogatóinak a száma (2018–2022)

	2018	2019	2020	2021	2022
Kiállítások látogatói	5261	5101	2674	1687	2711
Rendezvények látogatói	8620	7369	2815	2552	6164
Összes látogató	13881	12470	5489	4239	8875

A Viski Károly Múzeum látogatóinak megoszlása a jegyvásárlás szerint (2008–2012)

		2008	2009	2010	2011	2012
Teljes árú belépő		885	801	699	721	638
Kedvezményes belépő	Magyar	1128	944	1033	703	614
	EGT	17	40	45	25	29
Ingyenes belépő	Magyar	1132	853	1104	562	762
	EGT	46	-	-	133	-
Összes		3208	2638	2881	2144	2043
Ebből diák		1439	980	1289	817	649
Közművelődési teremben		3760	4322	5123	4788	5922

A Viski Károly Múzeum látogatóinak megoszlása a jegyvásárlás szerint (2013–2017)

		2013	2014	2015	2016	2017
Teljes árú belépő		687	730	677	598	702
Kedvezményes belépő		964	1725	1089	1151	1297
Ingyenes belépő		1113	5964	4910	3671	2838
Összes		2764	8419	6676	5420	4837
Ebből diák		1014	2536	2451	1429	1104
Közművelődési teremben		5874	6851	6732	6477	8901

A Viski Károly Múzeum látogatóinak megoszlása a jegyvásárlás szerint (2018–2022)

	2018	2019	2020	2021	2022
Teljes árú belépő	679	717	437	403	563
Kedvezményes belépő	1192	1206	584	480	454
Ingyenes belépő	3390	3178	1653	804	1694
Összes	5261	5101	2674	1687	2711
Ebből diák	1061	1364	427	229	382
Közművelődési teremben	8620	7369	2815	2552	6164

A múzeumi látogatók számának 2014-es ugrásszerű megemelkedését az intézményi összevonások eredményezték. Ettől az esztendőől kezdődően a Városi Galéria látogatóinak a száma a Viski Károly Múzeum statisztikájában jelent meg. A táblázatok összevetéséből jól látszik, hogy a Viski Károly Múzeum látogatottsága nem csökkent, sőt, a közművelődési és múzeumpedagógiai rendezvények látogatottsága növekedett. Jelentősebben csökkent viszont a Városi Galéria látogatottsága. Ennek több oka van ugyan, de a legényegesebb meghatározója azon költségvetési meghatározottság, melynek következményeként a korábbi időszakhoz képest egyharmadával csökkentenünk kellett a kiállítások számát.

A koronavírus-járvány okozta korlátozások következményeként 2020–2021-ben összeomlott a múzeumi közművelődés. Az országos tendenciáknak megfelelően a kalocsai múzeum látogatottsága is a korábbi mérőszámok 40%-ára esett vissza. A látogatók 2022-ben fordultak vissza a múzeumok irányába, de a kiállításokat látogatók létszáma alig haladta meg a korlátozások előtti állapot 50%-át. Nagyobb sikerrel kecsegtetett a különböző korösszetételű célközönségnek szervezett közművelődési és múzeumpedagógiai feladatellátásunk. Az ősz végére meghaladtuk ugyan a korábbi látogatószám 80%-át, ellenben a gázfogyasztás korlátozása miatt a novemberi és decemberi programjainkat nem rendezhettük meg. E második, kényszerű bezárás nélkül elérhettük volna a korábbi évek látogatószámát.

A Nicolas Schöffer Gyűjtemény látogatóinak a száma (2013–2017)

	2013	2014	2015	2016	2017
Kiállítások látogatói	X	716	421	818	516
Rendezvények látogatói	X	483	556	143	1144
Összes látogató	X	1199	977	961	1660

A Nicolas Schöffer Gyűjtemény látogatóinak a száma (2018–2022)

	2018	2019	2020	2021	2022
Kiállítások látogatói	415	830	619	841	1140
Rendezvények látogatói	901	329	623	924	1424
Összes látogató	1316	1159	1242	1765	2564

**A Nicolas Schöffer Gyűjtemény látogatóinak megoszlása a jegyvásárlás szerint
(2013–2017)**

	2013	2014	2015	2016	2017
Teljes árú belépő	X	45	17	77	72
Kedvezményes belépő	X	103	199	203	140
Ingyenes belépő	X	568	205	538	304
Összes	X	716	421	818	516
Ebből diák	X	312	219	705	n.a.
Rendezvények	X	483	556	143	1144

**A Nicolas Schöffer Gyűjtemény látogatóinak megoszlása a jegyvásárlás szerint
(2018–2022)**

	2018	2019	2020	2021	2022
Teljes árú belépő	68	152	101	37	156
Kedvezményes belépő	77	182	159	308	397
Ingyenes belépő	270	496	359	496	587
Összes	415	830	619	841	1140
Ebből diák	56	266	258	448	425
Rendezvények	901	329	623	924	1424

A koronavírus-járvány okozta korlátozások következményei látszólagosan nem jelentkeztek a Nicolas Schöffer Gyűjtemény látogatottságában, aminek több oka van. A gyűjtemény fönntartásához szükséges művészettörténész státuszának betöltése körüli nehézségek és bizonytalanságok miatt a látogatószám a vírus megjelenése előtt lényegesen visszaesett, nem fejlődött oly mértékben, ahogy a múzeumi integráció befejezése után várható lett volna. 2019 őszén oldódott meg e probléma, ami a korlátozások ellenére némi látogatószám emelkedést eredményezett. Ellenben a korlátozások következménye, hogy a közművelődési és múzeumpedagógiai programok látogatószáma csak 2022-re haladta meg a 2017. évit. A összes látogató számának lineáris növekedését további két történés segítette. 2021-ben – a létszámkorlátozás következményeként – a Városi Galéria bezárására kényszerültünk. Az ott tervezett kiállításokat a Nicolas Schöffer Gyűjteménybe vittük át, ezzel együtt természetesen annak látogatóit is. 2022 telén a vendégek számát növelte az is, hogy a gázfogyasztás korlátozása miatt be kellett zárni a Viski Károly Múzeumot, ezért a pályázati kötelezettségeink teljesítése miatt számos programot vittünk át a Nicolas Schöffer Gyűjteménybe, ahol elektromos árammal üzemel a fűtésrendszer.

A Viski Károly Múzeum Kalocsa közművelődési tevékenysége

A Viski Károly Múzeum Kalocsa a gyűjtemények gyarapítása és megőrzése mellett kiemelt feladatának tekinti a múzeum anyagának és kutatásainak közzétételét. A közönség igényeinek kielégítése mellett fontos célként tűzzük magunk elé a „felnőttoktatást”, hiszen a mai felszínes világban különleges lehetőségekkel élhet a múzeum, a tudományos alapú ismeretterjesztés szervezésével. A múzeum mint tudományos műhely, szerves része a közoktatásnak és a közművelődésnek. A múzeum különleges, egyedülálló lehetőségekkel rendelkezik, amelyek biztosítják a rendezvények specialitását.

A közművelődési rendezvények széles ajánlatát alakította ki a kalocsai múzeum, amelyek a hagyományos ismeretterjesztő előadásoktól kezdődően a modern kor különlegességeket igénylő nagyrendezvényeiig mindent felölelnek. E rendezvények elsősorban a helyi közönséget célozzák meg. A távolabbról érkező közönség esetleges igényeinek kiszolgálására nem alkalmas a jelenlegi múzeum épülete. Ilyen irányú tevékenységekhez elengedhetetlen a múzeum épületének, tereinek a bővítése.

A laikus közönség számára szervezett programok mellett figyelmet fordítunk szakmai rendezvények szervezésére is, melyeket természetesen nem zárunk el a helyi közönség elől sem. A kisvárosban kicsi a tudományokkal is foglalkozók létszáma, ezért jelenlétük nem zavarja a szakmai konferenciákat és egyéb rendezvényeket.

A Viski Károly Múzeum Kalocsa kiállításai november 1. – március 14. között csak előzetes bejelentéssel látogatható. Ez a korlátozás nem vonatkozik a közművelődési rendezvényekre és a múzeumpedagógiai foglalkozásokra. A téli zárva tartás alatt is akadálytalanul szervezzük ezen programjainkat. E célkitűzéseinket csak külső beavatkozás hiúsíthatja meg. Ilyen volt a koronavírus-járványt kísérő korlátozások rendje 2020–2021-ben és a gázfogyasztás korlátozása 2022-ben.

A rendezvényeinknek egy része országos programokhoz kapcsolódik, amelyek időpontja kötött. Más rendezvényeinknek hagyományosan meghatározott időpontja van, mégis igyekszünk figyelembe venni a város egyéb intézményeinek programterveit.

Számos alkalommal választunk olyan témákat programjainkhoz, amivel csatlakozhatunk a város egyéb rendezvényeihez.

A Viski Károly Múzeum Kalocsa közművelődési és múzeumpedagógiai rendezvényeit szinte lehetetlen elválasztani a Kalocsai Múzeumbarátok Köre programjaitól, hiszen egymással teljes szimbiózisban él a intézmény és a civil szervezet.

A Viski Károly Múzeum Kalocsa legfontosabb programtípusai:

- Új, időszaki kiállítások
- Tudományos és ismeretterjesztő konferenciák
- Könyvbemutatók
- 48-as vacsora – fáklyás felvonulás
- Múzeumok majálisa
- Múzeumi estek – előadás, színház, koncert, hangverseny stb.
- Ismeretterjesztő előadások.
- Múzeumok éjszakája – sokrétű programkínálattal
- Múzeumi játszóház
- Családi napok
- Tárlatvezetések
- Helyismereti vetélkedő
- Információs napok, továbbképzések
- Séták, kirándulások
- Kulturális Örökség Napjai
- Múzeumok Őszi Fesztiválja

A Viski Károly Múzeum Kalocsa múzeumpedagógiai tevékenysége

A rendszerváltás időszakában elmaradt múzeumpedagógiai foglalkozásokat 1997-ben próbáltuk újra elindítani. 1997 őszén egy fórumot és egy továbbképzést szerveztünk kalocsai pedagógusoknak, ahol föl hívtuk figyelmüket a múzeumi gyűjteményekben rejlő lehetőségre. Ezzel a lehetőséggel akkor egy intézmény, a Speciális Általános Iskola élt, elindítva a máig tartó programsorozatot.

Mivel egy évtizeden keresztül más érdeklődő nem jelentkezett, ezért stratégiát változtattunk. 2006 őszén kezdtük meg a didaktikai szempontok szerint fölépített programok tervezését, szervezését. Korábbi próbálkozásunk, amikor a pedagógusok igényeit szeretnénk volna föl mérni, kudarcot vallott, ezért megfordítottuk a folyamatot. Megterveztük első óvodásoknak ajánlott sorozatunkat, melynek eredményességéről többször beszámoltunk pedagógus fórumokon. Közben rendszeresen konzultáltunk az óvónőkkel az első sorozat tapasztalatairól, s a fölépített program hosszú távú fönntartását határoztuk el.

Az óvodás program sikerének bemutatása után kerestek bennünket elsősorban alsó tagozatos pedagógusok, hogy szeretnék bekapcsolódni hasonló jellegű programokba. Kísérleti jelleggel szerveztünk egy-egy alkalmat, melynek eredményeként konzultációkat szerveztünk a pedagógusoknak, s összeállítottunk egy programjavaslatot. A sikeres bemutatkozás óta évi rendszerességgel fogadjuk az általános iskolák 6., 7. és 8. osztályait.

Ezekkel párhuzamosan szerveztük meg a gimnazisták számára azokat a múzeumpedagógiai programokat, amelyek a múzeumba került valamikori iskolai gyűjteményekre alapozva szólította meg a diákokat. A gimnáziumi osztályoknak évenkénti váltással egy-egy természettudományos, régészeti, történeti és néprajzi programot mutatunk be.

A múzeum 2016-ban kapott lehetőséget múzeumpedagógus alkalmazására. A múzeumi és a pedagógusi fizetések közötti lényeges különbség következményeként nem találtunk a státuszuknak maradéktalanul megfelelő alkalmazottat. A folyamatos személycserék miatt a múzeumigazgató nem tudta átadni – esetlegesen csak részben – az addig fölépített programokat. 2019 végén stabilizálódott a helyzet. A múzeumigazgató tehermentesítése mellett kiépítettük programjainkat az általános iskola összes osztálya számára. Nyaranta az érdeklődés függvényében 2–4 tábort szervezünk az általános iskolás korosztálynak. Mindezek mellett számos múzeumpedagógiai foglalkozást ajánlottunk ki a nem kalocsai csoportok számára, de rendszeresen szervezünk alkalomhoz kötődő, évente változó programot is. 2022-ben kezdtük meg – a korábban alkalomszerűen szervezett – kihelyezett foglalkozásainkat „Utazó múzeum” címmel.

A speciális foglalkozást igénylő gyermekek számára rendezett programok száma lényegesen nem változott, de a múzeumpedagógus tevékenységének köszönhetően arányaiban kisebb súlyú lett. A sok hátrányos és halmozottan hátrányos gyermeket is nevelő intézmény az egyetlen, aki nem igényli múzeumi szakember jelenlétét. A közösen felépített programokhoz biztosított tárgyak, dokumentumok, másolatok segítségével saját munkatársaik végzik a pedagógiai feladatokat. A gyógypedagógiai módszereket is hasznosító foglalkozások a szemléletességük révén különösen nagy hatásfokot érnek el.

A fejlesztések irányultsága

Az 1990-es évek közepére elkészül a Viski Károly Múzeum fejlesztési programja. A program egyik legfontosabb feladata az épület felújítása volt, hiszen a múzeumi célkitűzések színvonalas megvalósítása csak méltó környezetben lehet eredményes. A másik legfontosabb feladatot a biztonsági rendszerek kiépítése és a múzeális tárgyak színvonalas raktározásához szükséges feltételek biztosítása jelentette.

1994-ben korszerűsítettük a múzeum fűtésrendszerét, s rákötöttünk a városi gázvezetékre. Ekkor építettük ki az épület villámhárító rendszerét is. 1994–1995-ben korszerűsítettük a villamoshálózat központját. 1995–1996-ban kicseréltük a tető héjazatát, az eredeti állapotot visszaállítva befejeztük a főépület és a melléképületek tatarozását. A ház új színe vidámabb megjelenést nyújt. Kicseréltük a házba vezető lépcsősorokat, a szürke beton helyett világos mészkőburkolatot kapott a fogadótér, ahol új, a kiadványaink bemutatására alkalmas teremőri pultot helyeztünk el. 2003-ban újítottuk fel a múzeum belső tereit. Elektromos, távirányítható, kamerával felszerelt kaput helyeztünk el a bejáratnál, kicseréltük a folyosó burkolatát, teljesen felújítottuk a villanyhálózatot, a kiállítótereket energiatakarékos és tárgykímélő világítással láttuk el, a belső terek egészét kifestettük és mázoltuk. Felújítottuk a látogatók toalettjét, a restaurátor műhelyt, kicseréltük a szociális terek burkolatát. Tíz esztendő alatt, a harmadik évezred elejére átépítettem a régi épületet, s kialakítottam egy esztétikus, a modern igényeket jobban kielégítő környezetet. 2004-ben készült el a múzeum további bővítésének terve, amely a legmodernebb múzeumi feladatellátást biztosíthatná. A terv megvalósítása napjainkra elodázhatatlanná vált, e nélkül a XXI. századi kihívásoknak nem lehet eleget tenni.

1997-ben építettük ki a múzeum egész területét védő, korszerű riasztórendszert, amely közvetlen kapcsolatot teremtett a rendőrséggel. Felügyeletére mobiltelefont vásároltunk. A felügyeleti rendszert többször átszervezték, jelenleg a Bácskomplex nevű céggel állunk szerződésben.

1997-ben kezdtük meg a raktár-rendszer átépítését. Első lépcsőben a pincét alakítottuk át. A vizesedés kezelése után új, a körülményekhez alkalmazkodó vakolatot kapott. 1997–1999 között új salgó polcrendszerek kiépítésével és térképszekrények vásárlásával kialakítottuk raktáraink új rendjét. 2002-ben a preventív konzerválás igényeinek megfelelően átépítettük a textilraktárt, amely az ország számos múzeumának szolgált mintául. 2003–2005 között az épület adottságait kihasználva bővítettük raktári kapacitásunkat. Hat helyiségben – restaurátor műhely, teremőri pihenő, irodai belépő, Adattár, Könyvtár, igazgatói iroda – két szintes raktárt építettünk ki. Ezzel a beruházással kihasználtuk lehetőségeinket, a jelenlegi épületben nem lehet tovább bővíteni a kapacitást. A pince a vizesedés miatt alkalmatlan egyéb funkciókra, a padlás átépítését az örökségvédelmi törvény kötöttségei akadályozzák. 1994–2001 között vásároltuk meg a gyűjteményekhez kötődő, egységesen megformázott dobozokat, tasakokat, zacskókat, amelyek a múzeális tárgyak korszerű tárolását biztosítják.

1995-ben új, korszerű vitrinrendszert állítottunk be időszak kiállításainkhoz. 1993–2023 között 49 időszak kiállítást rendeztünk a múzeumban, amelyek mindegyikének elsődleges célja, hogy a múzeumi raktárakban őrzött tárgyakat mutassa be a közönségnek, a múzeum gyűjtőterületéhez, elsősorban Kalocsa városához kötődő tematikában. 2001-ben felújítottuk az akkor húszesztendős állandó kiállításainkat,

melyeket 2004-ben FONITON hangosító berendezésekkel láttunk el. A rendszer magyar, angol és német nyelven tájékoztatja a látogatókat.

1994–1996 között modern technikai eszközökkel szereltük föl a múzeumot: számítógép, fénymásoló, telefax, videokamera, telefonközpont. Ezen eszközök elsősorban az adminisztrációs feladataink ellátását segítik. 1998-tól interneten is elérhető a múzeum.

2003-ban a közművelődési és múzeumpedagógiai programjaink technikai feltételeit biztosítottuk. A közművelődési teremet HI-FI berendezéssel szereltük fel, melyhez CD-DVD lejátszó, lemezjátszó, magnó, erősítővel egybeépített rádió és házimozsi-rendszert alkotó öt hangszóró tartozik. A számítógépes előadásokhoz projektort és egy nagyméretű vetítövásznat vásároltunk. Kiépítettük az időszaki kiállításoknak helyt adó folyosó állandó hangosítását, hozzá rendelve egy foniton rendszert. Ezen beruházások teszik lehetővé, hogy az 1993 előtti, esetleges rendezvényszervezés után napjainkban már tervszerűen, évi 150–300 rendezvényt szervez a múzeum.

Igazgatóságom első évében, 1994-ben vásároltuk meg a múzeum első számítógépét. 1998-ban post script nyomtatót vásároltunk. 2002-ben hálózatba kötöttük számítógépeinket. A számítástechnikai fejlesztés egyik alapvetése a kiadói tevékenység volt. A kiadványok szerkesztése mellett, személyes irányítással végezzük a könyvek technikai szerkesztését is a múzeumban. 1993 előtt Gyetvai Péter monográfiája mellett csak kisebb füzeteket adott ki a kalocsai múzeum. 1993 után a kisebb füzetek mellett 44 db nagyobb terjedelmű könyvet adtunk ki, s segítettük több, a gyűjtőterületünkhöz tartozó település – Bátya, Dunapataj, Dusnok, Fajsz, Hajós, Homokmégy, Kecel, Miske, Újtelek – helytörténeti kiadását. Kiemelendő az a két zenei hanghordozó is, amelyek közül a népzenei CD az egyetlen, kalocsai népzenei tartalmú hanghordozó. Megjegyzendő, hogy harmadik CD-nk a *Nem messze van ide Kalocsa...* című könyvünk mellékleteként jelent meg, amely recens gyűjtésű népdalokat tartalmaz. A kiadványok között kell megemlítenünk a múzeum 2004-ben kifejlesztett honlapját, amelynek jelenlegi formája már a harmadik, továbbfejlesztett változat.

Az utóbbi tíz esztendőben a raktári kapacitások bővítése, a raktári körülmények javítása mellett a legfontosabb célkitűzésünknek a látogatóbarát múzeum kialakítását és a gyűjteményeink elérhetőségének a biztosítását tekintettük.

2013-ban a régészeti raktárunk tárolókapacitását maximalizáltuk egy új SALGÓ rendszer kiépítésével. 2015-ben építettük ki a pinceraktár új páratlanító rendszerét. 3 db nagyobb és 1 db kisebb gép vonja ki a levegő páratartalmát. Egy csővezeték viszi el a gépektől a levegőből kiemelt vizet, melyet 2 db szivattyú nyom ki a kazánház vízelvezető rendszerébe. Az évtized végétől a Járasszékhely Múzeumok Pályázatai segítették a feladatellátást. 2019-ben vásároltunk egy 20 TB-os szervert, s kiépítettünk egy a múzeum egészét átölelő hálózatot. A szerverre elhelyeztünk egy újonnan kifejlesztett állománykatalógust, amelyet a múzeum látogatói ingyenes wifin keresztül érhetnek el a kihelyezett QR-kódok segítségével. Ugyanakkor a TOP-5.3.1-16-BK1-2017-00020 számú Történelmi múlt és cselekvő jelen című pályázatunk terhére egy weboldalt fejlesztettünk, amely a Kalocsai Települési Értéktárat mutatja be. 2021–2022-ben 2 db párasító berendezést vásároltunk, amelyek a nyári időszakban biztosítják a raktárak megfelelő páratartalmát. Ezzel együtt fényvédő fóliával védjük a raktárak ablakait, egyúttal redőnyökkel sötétítettük el azokat. A mérőműszerek – hőmérséklet és pára – adatainak rögzítéséhez 2 db loggert vásároltunk a hozzájuk tartozó 4-4 db

szenzorral. A raktárak adatait számítógépen rögzítjük, az így nyert grafikonokat rendszeresen ellenőrizzük. E fejlesztések következményeként a raktárakban biztosítani tudjuk a műtárgyak preventív konzerválásához szükséges legmodernebb elvárásokat. Az utóbbi öt esztendőben – a pályázatoknak köszönhetően – bővítettük számítógépeink számát, s lecseréltük az elavult állományt.

2013-ban alakítottuk ki a Viski Károly Múzeum új arculatát, amelyet összehangoltunk az új főntartó, Kalocsa városa arculati elemeivel. Ennek keretében a gyűjteményeinket népszerűsítő, a látogatók tájékozódását segítő eszközöket helyeztünk el, szem előtt tartva a külföldi látogatóink igényeit is. Ezek:

1. 5 db tematikus molinó tartószerkezettel az utcai vakabiákra.
2. Belső irányító táblák.
3. Intézményi névtábla – nyitva tartással – a bejárat ajtóján.
4. Kültéri információs tábla kicsapható, zárható kerettel.
5. Kültéri megállító tábla – két oldalas.
6. Múzeumi zászló.
7. 3 db asztali zászló – múzeum, város, nemzeti.
8. 1 db rollup.
9. Hűtőmágnes.
10. Könyvjelző.
11. Papírtasak.
12. Angol és német nyelvű leporelló.

A Belvárosi Általános Iskolával kötött megállapodás eredményeként sikerült megoldanunk a Városi Galéria legnagyobb problémáját 2015-ben. A Városi Galéria végében lévő, eddig elzárt ajtót kibontottuk és úrafestettük. A programok ideje alatt az iskola földszinti wc-jét használhatja a közönség, ezért cserébe az iskolai rendezvényekhez térítésmentesen biztosítjuk a nagytermet.

2014. január 1-től kezdődően részesei vagyunk a Kulturális Közfoglalkoztatási Programnak, melynek keretéből évente 2–5 főt alkalmazunk. E program keretében digitalizáljuk a múzeum gyűjteményeit. Annak érdekében, hogy a múzeumi gyűjtemények iránt érdeklődőket könnyebben kiszolgáljuk, 2015-ben megvásároltuk a MúzeumDigitár nevű gyűjteménykezelő programot. A digitalizálási és a feltöltési feladatok ellátására számos számítógépet, szkennelt és nyomtatót vásároltunk. A folyamatos munka eredményeként ez idáig (2023. november) 91.003 múzeumi tétel metaadatait töltöttük föl a rendszerre, amelyek közül 52.045 tételt fényképpel is elláttunk. 53.678 tétel publikus, vagyis elérhetővé vált az érdeklődő nagyközönség számára. Az elektronikusan elérhető, publikus tárgyak számát tekintve első helyen áll a Viski Károly Múzeum.

A régészeti szakfelügyeletből ránk háruló feladatok ellátása végett egy személygépkocsit és egy kamerával felszerelt quadcoptert vásároltunk 2017-ben. A quadcopter számos egyéb lehetőséget ad gyűjteményeink gyarapítására, dokumentálására, színesítheti közművelődési és múzeumpedagógiai feladatellátásunkat.

A Kalocsa Város Önkormányzata által 2013-ban elnyert Kalocsa Szíve Program című DAOP-2.1.1/G-13-2013-0001 azonosítószámú turisztikai kiemelt projekt keretében 2015-ben fejeződött be a Nicolas Schöffler Gyűjtemény teljes megújulása, melynek eredményeképpen nagyobb alapterületen, látogatóbarát módon új kiállítási forgatókönyv alapján került bemutatásra Schöffler Miklós életműve. Az új kiállítást 2016. július 1-én nyitottuk meg. A beruházás nagy hiányossága volt, hogy nem

biztosított kereteket a kiállításból kimaradó múzeumi tárgyak elhelyezésére. Az elmúlt hét esztendőben – pályázati keretektől – berendeztük azokat a tereket, amelyek raktározásra alkalmasak. Az időközben beletárolt tárgyakat és könyveket az új fiók- és polcrendszerben helyeztük el. A Kubinyi Ágoston Program pályázatainak terhére fejlesztettük a Nicolas Schöffler Gyűjtemény technikai hiányosságait, s ugyanebből igyekeztünk mérsékelni a beruházás állományvédelmi hiányosságait. 2019–2020-ban árnyékoltuk az emeleti ablakokat. 2020-ban hangtechnikai eszközöket vásároltunk, a vendégfogadáshoz fogas-falat építettünk. 2021–2022-ben a földszinti ablakokat árnyékoltuk le a preventív műtárgyvédelem és a látogatók humánkomfortja biztosításának céljából.

A Kalocsai Képtár épületének átalakítására, funkcióbővítésére beadott pályázatunk jelentős támogatást kapott – EFOP-4.1.9-16-2017-00016, annak befejezése lehetővé tette volna a Városi Képzőművészeti Gyűjtemény anyagának biztonságos elhelyezését, az iskolai oktatásba való bevezetését. A főntartó döntésének következményeként e pályázatról le kellett mondanunk 2019-ben, ezért új lehetőségeket kellett keresnünk. A Járasszékhely Múzeumok Pályázatának keretéből 2020-ban építettük ki a zsinagóga földszintjén azt a képtartó rácsrendszert, amely közel másfélszáz festmény/grafika legmodernebb technika szerinti elhelyezését biztosítja. Ugyanakkor alakítottuk ki a zsinagóga emeletén azt a látványtárat, amely háromszáz alkotás biztonságos elhelyezését tette lehetővé.

Pénzügyi források

A Viski Károly Múzeum Kalocsa számára alapvető létkérdés, hogy milyen anyagi forrásokkal rendelkezhet alapfeladatai ellátására. A fenntartó önkormányzat költségvetéséből biztosított kereten kívül négy egyéb erőforrás érhető el:

1. Költségvetésből származó bevételek – települések, önkormányzatok céltámogatásai.
2. Szakmai pályázatok – költségvetési intézmények, alapítványok kiírásai.
3. Támogatások – támogatóktól, szponzoroktól, reklámozóktól.
4. Saját bevételek – jegy eladás, kiadványok és egyéb múzeumi termékek értékesítése, bizományos árusítás nyeresége.

A fenntartó által biztosított költségvetési keret mellett a többi bevételi lehetőség rendelkezésre állása is szükséges ahhoz, hogy a múzeum eredményesen láthassa el alapfeladatait. Ezen feladatok ellátásához, a pénzügyi források megszerzéséhez számos apró, szisztematikusan felépített lépésre van szükség.

Kapcsolatrendszer

A Viski Károly Múzeum Kalocsa kapcsolatrendszerében a legfontosabb helyen a Kalocsai Múzeumbarátok Körét kell megemlítenünk. Az 1987-ben alakult Kör 1997 óta segíti a múzeum mindennapi feladatait, amikor újjászerveztem azt, s visszahoztam Kecskemétről. A 120 fős Kör tagjai tagdíjat fizetnek, a múzeumnak ajánlják föl adójuk 1 %-át, részt vesznek a múzeum rendezvényeinek lebonyolításában. A civil szervezet a kiadója és finanszírozója a kalocsai múzeum könyvsorozatainak. A kiadványozás mellett az intézmény legfőbb mecénása. A Kör a múzeum terveivel összhangban állítja

össze munkatervét, költségvetését, pályázati programját. A Kalocsai Múzeumbarátok Köre infrastrukturális háttere nélkül nem rendezhetnénk meg közművelődési és múzeumpedagógiai programjaink nagyobb részét. A Kör biztosítja többek között a televíziót, a hangosító berendezést, az udvari sátrakat, a sörsztalokat, a gázkészüléket, edényeket, evőeszközöket, számítógépeket, irodai asztalokat, függönyöket stb-stb. A Múzeumok éjszakája programjai sem valósulhatnak meg a Kör tagságának szereplése nélkül. A múzeumi könyvtár gyarapításának egyetlen forrása volt két évtizeden keresztül a Kör, aki cserepéldányok átadásával biztosította a szerzeményezést. Mindezek mellett a Kör tagsága ajándékozásokkal is jelentősen gyarapította a múzeum műkincsállományát. Mindezt cserébe a múzeum biztosítja a Kör tagjai számára az ingyenes múzeumi belépést, s a rendezvényekre személyes meghívót küld.

Számos helyi civil szervezettel ápolunk partneri viszonyt, akik segítik különböző rendezvényeink sikeres lebonyolítását: Homokmégyért Alapítvány, Kalocsai Bokréta Népművészeti Egyesület, Kalocsai Környezetvédelmi Egyesület, Horvát Kisebbségi Önkormányzat, Varajti Gizella Színházi Kör, Piros Rózsa Néptánc Egyesület, Kalocsai Kézműves Kör, Kalocsai Thália Társulat.

Kalocsai intézmények és vállalkozások is segítik a múzeumi feladatok ellátását, mint: a Fűszerpaprika Zrt., a Motolla Bt.

A kalocsai és a város környéki oktatási intézményekkel írásos együttműködési megállapodást kötöttünk, amelyben vállaltuk, hogy múzeumpedagógiai foglalkozásainkkal segítjük az oktató-nevelő munkát, az intézmények pedig vállalták, hogy látogatják ez irányú rendezvényeinket. Az alábbi intézményekkel van írott Együttműködési megállapodásunk (időközben egyes intézmények neve megváltozott):

- Kalocsa Város Óvodája és Bölcsődéje
 - Viola utcai Óvoda
 - Csokonai utcai Óvoda
 - Bem apó utcai Óvoda
 - Zöldfa utcai Óvoda
 - Újvárosi Óvoda
 - Kunszt utcai Óvoda
- Homokmégyi Óvoda
- Szakmári Óvoda
- Napközi Otthonos Óvoda Fajsz
- Nagyasszonyunk Katolikus Óvoda
- Kalocsai Fényi Gyula Általános Iskola
 - Belvárosi Általános Iskola
 - Kertvárosi Általános Iskola
 - Homokmégyi Általános Iskola
 - Dunaszentbenedeki Általános Iskola
 - Uzódai Benedek Péter Általános Iskola
 - Foktői Magyar László Általános Iskola
- Kalocsai Eperföldi Sportiskolai Általános Iskola
- Szent Asztrik Katolikus Általános Iskola (Szakmár)
- Nagyasszonyunk Katolikus Általános Iskola
- Szent István Gimnázium
- Bajai SZC Kossuth Zsuzsanna Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája
- Nagyasszonyunk Katolikus Gimnázium és Kollégium

- Bajai SZC Kalocsai Dózsa György Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma
- Nebuló Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

Kiváló kapcsolatunk van a helyi médiával, akik rendszeresen közlik meghívóinkat és tájékoztatják a közönséget a múzeumi rendezvényekről.

Helyzetértékelés

A Viski Károly Múzeum Kalocsa az elmúlt három évtizedben jól átgondolt koncepció alapján fejlesztette a rendelkezésére álló épületeket, a benne elhelyezett raktárakat és az azokban őrzött műtárgyállományt – a leltározott tárgyak száma a harminc év alatt megháromszorozódott, a leltározatlan állománnyal együtt megtízszereződött. A múzeum egyenletesen jó színvonalon végezte gyűjtő, feldolgozó és kultúraközvetítő tevékenységét, mely országos ismertséget, elismertséget eredményezett. Ezen eredményességet a munkatársak lelkiismeretes tevékenysége mellett a együttműködő intézmények, civil szervezetek, magánszemélyek támogatása segítette. Mindezen erőfeszítéseinket ismerte el a szakmai közönség, amikor a kalocsai Viski Károly Múzeumnak ítélte oda 2003-ban az Év múzeuma 2002 kitüntető díjat. Az azt követő években pedig számos szakmai kitüntető díjat vehettem át – többek között: Pulszky Károly-díj – 2004. március 19., Gróf Széchenyi György-díj – 2005. április 30., Kalocsa Város Tudományos Munkáért Tóth Mike-díj – 2016. augusztus 20., Bél Mátyás-díj – 2018. július 2., Kalocsa Városért – Csáky Imre-díj – 2023. augusztus 20.

A VISKI KÁROLY MÚZEUM KALOCSA FEJLESZTÉSI TERVE

A Viski Károly Múzeum Kalocsa tevékenységének irányítását a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény és ezek végrehajtási rendeleteiben foglaltak szerint kell végezni.

Szervezeti keret

Kalocsa Város Önkormányzata 2013. szeptember 12-i 223/2013. számú határozatában arról döntött, hogy 2014. január 1-i hatállyal a Viski Károly Múzeum Kalocsa szervezeti keretébe rendeli a Nicolas Schöffer Gyűjteményt, a Városi Galériát és a Népművészeti Tájékházat. A 2017. január 26-án kelt 10/2017. számú határozat arról döntött, hogy a zsinagóga Hunyadi János u. 32. szám alatti épületében Vinczellér Imre festőművész műveiből állandó kiállítást szervezzünk. Az ingatlan működtetésével a Viski Károly Múzeumot bízták meg. A szervezeti és az ezzel járó személyi változások miatt módosítani kellett a Szervezeti és Működési Szabályzatot, melyet Kalocsa Város Önkormányzata Kulturális, Oktatási és Szociális Bizottsága 2014. december 9-én és 2017. március 7-én hagyott jóvá.

2014–2018 között kialakítottuk az összevont intézmények szervezeti keretét, elvégeztük azok múzeumi integrációját. A hozzájuk tartozó gyűjteményeket a

közgyűjteményi törvény előírása szerint leltárba vettük, preventív konzerválás igényei szerint kiépítettük raktározásuk rendszerét és rendjét. Az újonnan kialakított szervezeti egységek feladatait úgy határoztuk meg, hogy betagozódhassanak azok a múzeumi rendbe.

A rövid és a középtávú tervekben kellene szerepeltetnünk két újabb szervezeti egység kiépítését, melyeknek célja a kalocsai hungarikumok népszerűsítése lenne.

A kalocsai fűszerpaprika bemutatására már rendelkezésünkre áll – hivatalosan még nem – az Érsekkert bejáratánál álló, felújított, valamikori kertész-lak, amelyben kiállítást és foglalkoztatót építenénk ki. Az épület nem a legideálisabb erre a célra, mégis alkalmas arra, hogy a városi nagyrendezvényekhez kapcsolódóan hasznosan tölthesse be kitűzött feladatát. A kiállítás megrendezésére pályázatot adtunk be 2023-ban – az igényelhető összeg 70%-át megnyertük. A kiállítás üzemeltetéséhez elegendő lenne egy fél állású, nyugdíjassal betölthető státusz szervezése, aki rugalmasan, az igényeknek megfelelően tarthatná nyitva az épületet. A kiállítás helyet és teret adhatna a Szent István Kalocsai Paprika Lovagrendnek.

A kalocsai népművészet bemutatására, a hozzá kapcsolódó programok szervezésére kiváló teret adhatna a Népművészeti ház, amennyiben azt saját kezelésébe venné a város, s átadná azt üzemeltetésre a Viski Károly Múzeumnak. A kezdeti feladatellátáshoz elegendő lehetne egy státusz szervezése. Szükség van az épület följújítására, részleges átalakítására, fűtésének kiépítésére, kiállításának fölfrissítésére és bővítésére. Az üzemeltetésben partnerünk lehet a Kalocsai Kézműves Kör, amely a bemutatókon való részvétel mellett helyet kaphatna az épületben. Középtávú tervként meg kellene szerezni a volt varroda üzemépületét, ami nagyobb távlatokat adhatna a programszervezésnek. Az épület alkalmas lehetne a Piros Rózsa Néptánc Egyesület befogadására, akik a programkínálat bővítésében lehetnének segítségünkre.

A város idegenforgalmi látványosságai bemutatására, azok kiajánlására igénybe vehetnénk a meszesi kikötőben lévő, üresen álló épületet. Egy alkalmisság foglalkoztatott, maximálisan fél státusszal bíró személy kicsiny kiállítással és ajándéktárgyakat áruló üzlettel népszerűsíthetné a várost a hajókon maradó turistáknak.

Az újabb feladatvállalások a múzeum szervezeti keretének olyan rendű átalakítását eredményezhetnék, amely lehetővé tenné azt, hogy a múzeum belülről oldja meg a következő vezetői generáció kinevelését, majd a feladat átadását.

Személyi állomány

A jelenlegi személyi állomány minimálisan elegendő ahhoz, hogy megfeleljünk a közgyűjteményi törvény követelményeinek. A munkatársak túlterheltek, a garantált bérminimum és a minimálbér nem elegendő motiváció a jól teljesítő alkalmazottak megtartásához.

Rövidtávon két személyi jellegű kérdéssel kell foglalkoznunk. Elengedhetetlen egy takarítónő alkalmazása, aki a számos épület tisztántartásában és a hivatalsegédi feladatok ellátásában nélkülözhetetlen. Szükséges továbbá egy pénzügyekkel és személyi kérdésekkel foglalkozó munkatárs beállítása, hiszen a polgármesteri hivataltól kapott feladatok elvégzése egy egész státuszt igényel. Jelenleg a gyűjteménykezelő adminisztrál, ezért a múzeum alapfeladataira, a gyűjtemények gondozására nincs alkalmazottunk.

További személyi kérdések a fentebb leírt szervezeti keret esetleges bővülése mellett válnak esedékessé.

Gyűjteményi munka

A legfontosabb küldetésnek megjelölt tradicionális kalocsai paraszttársadalom, a pota néprajzi csoport kulturális emlékeinek gyűjtése, megőrzése, átörökítése mellett kiemelt jelentőségű küldetésnek kell tekinteni a Schöffer hagyaték- és a képzőművészeti örökség gondozását, vele párhuzamosan a jelenkori képzőművészeti élet szervezését, támogatását.

Be kell fejezni a Nicolas Schöffer Gyűjtemény történeti dokumentációs anyagának rendezését, múzeumi gyűjteménnyé alakítását. Össze kell állítani a múzeumi nyilvántartásait, hogy a nyilvánosság számára is elérhetővé váljanak.

Az összes gyűjteményben folytatni kell a tervszerű feldolgozási, rendszerezési, nyilvántartási feladatok korábbi gyakorlatát. Tovább kell növelni a gyűjtemények digitalizálását, mely feladatokat kulturális közfoglalkoztatottak és önkéntesek alkalmazásával szervezni lehet. Cél a leltározott állomány teljes digitalizálása.

A gyűjteményfejlesztést a múzeum küldetésének szellemében kell végezni, de egymással összhangban kell figyelembe venni a mennyiségi és a minőségi szempontokat. A múzeumi tudományos munka alapvetése a múzeum gyűjteménye.

A gyűjteményfejlesztés egyik alapja a rendelkezésre álló szakemberállomány, ezért elsősorban a néprajzi, a régészeti és a történeti gyűjtemények fejlesztése az elsődleges. A tervszerű gyűjteménygyarapítás mellett figyelemmel kell lenni a társadalom megnyilatkozásaira, így nagy hangsúlyt kell helyezni a múzeum gyűjtőterületén főlhalmozott hagyatékok megszerzésére.

Az új törvényi szabályozás következményeként jelentős feladat hárul a területi múzeumra a régészeti szakfelügyelettel kapcsolatosan. Ezek a feladatok jelentősen hozzájárulhatnak a régészeti gyűjtemény gyarapításához, fejlesztéséhez, s esztendőnként eltérő intenzitással javíthatják a múzeum költségvetését. A Viski Károly Múzeum rendelkezik az összes eszközzel – személyi és technikai – ezen feladatok ellátásához. A feladatellátás biztonsága érdekében, a technikai fejlődéssel párhuzamosan szinten kell tartani eszközállományunkat.

A gyűjteménygyarapításban a tudományos szempontok mellett figyelemmel kell lenni a közművelődési- és a múzeumpedagógiai tervben megfogalmazott célkitűzésekre.

Műtárgyvédelem

A múzeumi küldetés alapvető érdeke, elsődleges feladata a preventív konzerválás, a megelőző műtárgyvédelem. E célt szolgálja restaurátorműhelyünk, restaurátor munkatársunk. A magasabb szintű feladatellátáshoz szükség lesz a restaurátorműhely további infrastrukturális fejlesztésére, restaurátorunk továbbképzésére.

A jelenlegi raktárak többségében biztosítható a tárgyak megfelelő őrzése. A pinceraktár páratartalma a beépített párátlanító rendszer ellenére is magasabb a megengedettnél, az ott tárolt tárgyakat rendszeresen gondozni kell.

Gyűjteményeink kinőtték a rendelkezésre álló tárolókapacitást, hosszú távon a probléma megoldásra vár.

Tudományos tevékenység

A múzeumi gyűjtemények tudományos feldolgozását folyamatosan végeznünk kell. A tudományos kutatások eredményeinek bemutatására elsősorban a kiállítások és a publikációk adnak lehetőséget, továbbá ezekre kell alapozni közművelődési- és múzeumpedagógiai tevékenységünket is.

Az elmúlt három évtizedben számos olyan kutatási eredmény halmozódott föl a Viski Károly Múzeumban, amelyek új állandó kiállítások berendezését ösztönzik. A jelenleg bemutatott állandó kiállításaink látványukban a mai kornak is megfelelnek ugyan, de öregek. Felújításukat, átalakításukat kell megtervezni. Az új állandó kiállításokhoz új kiállítóterek építésére lenne szükség. A Szellemei Kulturális Örökséggé és Hungarikummá minősített kalocsai népi kultúra, valamint a múzeum küldetésének következményeként elkerülhetetlen a város helytörténetét és népi kultúráját bemutató kiállítás megléte, még akkor is, ha azt átalakított formában, újrafogalmazva rendeznénk meg. Továbbra is állandó kiállítás keretében kell bemutatni a Magyar Örökség Díjra érdemes ásványtárat. Ezek mellett egy régészeti és egy a környező tájat bemutató természettudományos állandó kiállítás megrendezése tenné teljessé a múzeumi tudományok nyilvánosságát.

A Viski Károly Múzeum főépületétől független kiállításokat kellene fölépíteni a két kalocsai hungarikumnak. A különálló épületek lehetővé tennék, hogy újabb kapcsolódási pontokat teremtsünk civil szervezetekkel – úgymint a Kalocsai Kézműves Kör, Piros Rózsa Néptánc Egyesület, Szent István Kalocsai Paprika Lovagrend stb. Az új terek új közművelődési és múzeumpedagógiai foglalkozásokat generálhatnának, de szorosabb kapcsolatokat építhetnénk ki a kalocsai idegenforgalommal is. E cél érdekében kezelésbe vehetnénk a meszesi kikötőben lévő, üresen álló épületet, ahol kicsiny kiállítással és ajándéktárgyakat áruló múzeumi bolttal népszerűsíthetnénk a város idegenforgalmi látványosságait.

A Nicolas Schöffer Gyűjteményben és a Kalocsai Képtárban állandó kiállítást kell biztosítani a kalocsai képzőművészeti örökségnek.

Újra kellene nyitnunk a Városi Galériát, amelyben a Paksi Városi Múzeummal együttműködésben kellene újabb-újabb kiállításokat rendezni. A képzőművészeti kiállítások mellett teret kell adni egyéb tudományokat népszerűsítő kiállításoknak is. Olyan tematikákat kell összeállítani, amelyek látványosságukkal újra népszerűvé és látogatottá teszik a Városi Galériát. Ilyenek lehetnének a más múzeumok által összeállított, népszerű, vándoroltatható kiállítások.

Az elkövetkező öt esztendőben az alábbi helytörténeti-helyismereti témákat kell feldolgozni, bemutatni az időszak kiállítások keretében:

Viski Károly Múzeum

2024 – A gyűjteménygyarapító múzeum – 31 esztendő 31 tárgy

2025 – Kalocsai fényképészek – 125 éve nyitotta meg műtermét Csincsák Endre fényképész

2026 – A török kor emlékei Kalocsán – a Mohácsi-csata 500. évfordulója

2027 – A kalocsai közművelődés történetéből – 50 éves a Művelődési központ

2028 – Kalocsa a csillagok között – 150 éves a kalocsai obszervatórium, 100 éve hunyt el Fényi Gyula csillagász

Nicolas Schöffer Gyűjtemény

- 2024 – A Kákonyiak – 100 éve született Kákonyi Imre Asztrik teológus, festő
- 2025 – Népművészet és népelet a Kalocsai Sárköz fényképészeinek fotográfiáin
- 2026 – Magán Galéria – képzőművészeti alkotások kalocsai lakásokban
- 2027 – 80 éve hunyt el r. Gábor Lajos, a kalocsai múzeum alapítója
- 2028 – 10 éve hunyt el Dargay Lajos, a Nicolas Schöffer Gyűjtemény alapítója

Az elkövetkező egy-másfél évtizedben az alábbi kutatási témák biztosíthatják a megfelelő tudományos tevékenységet a múzeumban:

1. Kalocsa népművészeti monográfiája
2. A kalocsai paprika termesztésének és feldolgozásának monográfiája
3. A kalocsai fazekasság
4. A Kalocsai Sárköz régészeti topográfiája
5. A középkori Kalocsa
6. A Kalocsai Sárköz középkori településhálózatának régészeti kutatása
7. A kalocsai fényképészek munkássága
8. A kalocsai képeslapok 125 éve (1898–2023)
9. A Viski Károly Múzeum Kalocsa története 1932–2032
10. A Viski Károly Múzeum Kalocsa kincsei
11. Tóth Mike: Magyarország összes ásványai című írásának kiértékelése
12. Kalocsa XX. századi története
13. Körmendi László, Tímár Kálmán, Winkler Pál írói munkásságának összegzése
14. Kalocsa képzőművészeti monográfiája
15. Schöffer Miklós életművének monográfiája
16. Kalocsai helyismereti tankönyv

Közművelődési tevékenység

A Viski Károly Múzeum Kalocsa hosszú távú céljának kell lenni, hogy egyrészt megőrizze a kialakult közművelődési programjait, másrészt kiszélesítse azt a fiatalabb korosztályok irányába is. Mindez szükségessé teszi a kínálat bővítését, a kialakult struktúrák átalakítását.

A kiszélesedő közművelődési ajánlat új terek létrehozását igényli, mivel már a jelenlegi kínálat is akadályozza a múzeum egyéb feladatainak az ellátását. A Viski Károly Múzeum Kalocsa rendelkezik egy fejlesztési tervvel, melynek elsődleges célja a múzeumpedagógiai és a közművelődési terek kiépítése. Ezen célkitűzésnek rendeljük alá a raktárak és az új kiállítóterek kivitelezését is. A raktárak többségét látványtárként, az új kiállításokat információs pontokként terveztük meg.

A régi épület kiállításaiiban és közösségi tereiben kialakított információs pontokat az újabb és újabb technikai eszközökhöz kell igazítani, hogy a a múzeum ezen részei is igazodjanak a modern kor kihívásaihoz

A fejlesztések a múzeum oktatási-képzési szerepét erősítenék, a múzeumpedagógiai tevékenységek mellett teret adnának az egész életen át tartó tanulásnak.

A fejlesztések és a közművelődési programok végső célja, hogy megismertessük a múzeum küldetésében megfogalmazott népcsoport hagyományos kultúráját,

rámutassunk a történeti korok értékeire, megerősítsük az egyének lokálpatriotizmusát, szülőföldhöz kötődését.

A közművelődési programokat a múzeum tudományos kutatásaira kell alapozni. A programok túlnyomó többsége a helyi kultúrát, a helyi szokásokat építse be anyagába. A múzeumpedagógiai foglalkozásoktól eltérően azonban a felnőtteknek szóló programok a Kárpát-medence egészét tekintsék a tudásbázis alapjának. Egyes programok nemzetközi kitekintésűek is lehetnek.

A múzeumi környezetben, múzeális tárgyakkal szemléltetett programok nemcsak a tudás bővítését segítik elő, hanem láthatóan nagyobb hatásfokot lehet elérni az információk rögzülésében.

Eddigi programjaink, szórakoztató múzeumi napjaink olyan élményeket nyújtottak, amely kialakított a múzeum környezetében egy közel kettőszáz fős törzsközönseget, akik kérik és várják az újabb lehetőségeket.

A közművelődési programok és a múzeumpedagógiai foglalkozások számára alkalmas terek kialakítása mellett kiemelten fontos feladat a gyűjtemények digitalizálása, melyek szükségesek ahhoz, hogy a modern technika segítségével is élményt nyújthassunk a látogatóknak. A régi tárgyak nyújtotta élmények mellett a fiatalabb korosztályok számára már elengedhetetlen a modern technika alkalmazása.

Az újabb módszerek, az újabb technikák igénylik az új, a közművelődési programokhoz tervezett terek kialakítását. A múzeumbővítés érinti a gyűjteményi raktárakat, állandó kiállításokat, a gyűjtemények digitalizálását, a közönségszolgálati helyek kiépítését és állandó múzeumpedagógiai foglalkoztató terek létrehozását. A fejlesztés célja látogatóbarát múzeum kiépítése, mely biztosíthatja az egész életen át tartó élményszerű ismeretszerzést.

A fejlesztés legfőbb célja az infrastrukturális háttér megteremtése, amely a közönség komfortérzetét növelné:

- múzeumpedagógiai foglalkoztató tér komplex kialakítása.
- közönségszolgálati terek felújítása, bővítése, kialakítása.

A gyűjtemények digitalizálása és a virtuális pontok kialakítása lehetővé teszi a múzeum gyűjteményében való teljes körű eligazodást, a komplex ismeretszerzést.

A már kialakított közművelődési programok minőségének növelése, valamint újabb módszerek és eszközök, elsősorban a számítógépes technika alkalmazása csak az állandó foglalkoztató terek megteremtése után lehetséges.

Feladatunk a lehetőségeinkhez és céljainkhoz mért teljes körű szolgáltatás nyújtása, valamint a komfortérzet biztosítása – mint szociális helyiségek minőségének emelése, múzeumi bolt, kávézó, ruhatár, pihenőhelyek kialakítása.

Az interaktív programjaink nagy sikere azt bizonyítja a számunkra, hogy érdeklődés van öseink kultúrája iránt, ha azt szórakozva, látványelemekkel frissítve nyújtjuk a közönség felé. Ezen új látványosságok alapfeltételeinek a megteremtése a fejlesztési terv fő célkitűzése.

A meglévő közművelődési programokat új ajánlatokkal kell kibővíteni, melyeknek célja a múzeum kultúráközvetítő feladatának teljesítése, a múzeum küldetésének minél teljesebb érvényesítése. A kínálatbővítés szükségessé teszi mind az infrastrukturális, mind az eszközök fejlesztését.

A Viski Károly Múzeum Kalocsa közművelődési tevékenységének főbb területei:

- Az állandó kiállítások megújítása.
- A múzeum kiállításaihoz kötődő speciális tárlatvezetések.
- Külső helyszínen szervezett, a tájhoz kötődő szabadidős foglalkozások.
- Időszaki kiállítások tervezése, rendezése.
- Kiadványok megjelentetése (tudományos eredmények közzététele, kiállítás-vezetők, foglalkoztató füzetek, múzeumismertető szóróanyagok).
- Tudományos és ismeretterjesztő előadások és konferenciák.
- Helyismereti vetélkedők, diákkonferenciák.
- Belföldi és külföldi turizmust erősítő propaganda.
- Szabadidős programok.
- Családi rendezvények.
- Közönszolgálati terek felújítása és kialakítása.
- Múzeumpedagógiai programok.
- Könyvbemutatók.
- Információs napok, továbbképzések.

Az utóbbi másfél évtizedben indított nagyrendezvényeink megtartása mellett szeretném azok programajánlatát bővíteni, elsősorban a múzeum küldetésének megfelelően.

A múzeumi státusz erősítése végett csatlakoztunk az országos múzeumi és az örökségvédelmi programokhoz. Ezek reklámlehetősége mellett fontosabb azok társadalmi üzenete, ezért ezután is együttműködő partnerek kívánunk maradni – Múzeumok majálisa, Múzeumok éjszakája, Kulturális Örökség Napjai, Múzeumok Őszi Fesztiválja.

Hungarikummá lett a Szellemi Kulturális Örökséggé nyilvánított kalocsai népművészet, melynek megőrzésében, fönntartásában és átörökítésében a múzeum mellett számos civil szervezet is érdekelt. A kulturális hagyomány megőrzése érdekében a múzeumnak – különleges helyzetéből és szerepéből adódóan – föl kell vállalnia a különböző érdekek összehangolását. Ezen tevékenység sikeres megszervezése jelentősen növelné a múzeum társadalmi beágyazottságát.

A múzeumnak nemcsak a gyűjteményezéssel kapcsolatosan kell figyelemmel kísérnie a tárgyalakotás folyamatát. Keresni kell azokat a lehetőségeket, azokat a formákat, amelyek biztosítani tudják a kalocsai Szellemi Kulturális Örökség hagyományait, „eredetiségét”, helyhez kötött védelmét.

A Viski Károly Múzeum Kalocsa gyűjtőterületének 21 településén 15-ben található tájház vagy helytörténeti gyűjtemény. A területi múzeumnak föl kell vállalnia ezen tájházak szakmai felügyeletét, koordinálását. Ennek érdekében egy laza – nem jogi személyiségű – szövetséget kell létrehozni, amelynek célja ezen feladatok tartalommal való megtöltése. A múzeumnak figyelemmel kell kísérnie a tájházak létét, s veszélyeztetés esetén biztosítani kell az azokban fölhalmozott kulturális örökség megmentését.

A Viski Károly Múzeum Kalocsa célcsoportjai

Helyi célcsoportok:

- Kalocsa tradicionális családjai – akik gazdagíthatják a múzeum gyűjteményeit
- A szabadidős programokkal megszólítható kisgyermekes családok
- Civil- és non-profit szervezetek
- A Kalocsai Múzeumbarátok Köre tagsága
- A közoktatási intézmények pedagógusai és diákjai
- A városvezetés tagjai, protokoll vendégei
- A népművészek
- Vállalkozók, iparosok
- Nyugdíjasok

Egyéb célcsoportok:

- Kalocsa környéki kistelepülések, elsősorban a volt szállások
- Turizmussal foglalkozó intézmények, szolgáltatások, a falusi turizmus vendéglátói

A Viski Károly Múzeum Kalocsa olyan infrastrukturális fejlesztést tervezett meg, amely alapja a látogatóbarát múzeumnak. A beruházással a meglévő látogatói csoportok mellett további célcsoportokat kívánunk megnyerni, akik érdeklődő múzeumlátogatóként visszatérő vendégei, támogatói lehetnek a kulturális javakat őrző intézménynek. Cél a múzeum és a visszatérő látogató közötti kapcsolat megteremtése és fenntartása.

A közművelődési programok egyik kiemelt célközönsége a Kalocsai Múzeumbarátok Köre tagsága. A Kör legfontosabb célkitűzése, hogy támogassa a Viski Károly Múzeum Kalocsa gyűjteményeinek a gyarapítását, népszerűsítse a múzeum rendezvényeit és fölkarolja a helyismereti könyvkiadást. A Kalocsai Múzeumbarátok Köre sokirányú tevékenysége is hozzájárult ahhoz, hogy a Viski Károly Múzeum 2003-ban elnyerte „Az év múzeuma 2002” címet. Tevékenységére ezután is szükség van.

A közművelődési programok várható eredményei

1. Az érdeklődés felkeltése a kulturális örökség értékei iránt.
2. Változatos élmények nyújtásával az érdeklődés felkeltése a hagyományok és a múzeum értékei iránt.
3. A történeti, néprajzi értékek átörökítése.
4. Felelős állampolgári magatartás kialakítása a régészeti leletek bejelentésére.
5. Ősi technikák és eszközök megismertetése.
6. Az ősök életmódjának, életszembéletének, gondolatvilágának megismertetése
7. A figyelem ráirányítása a hagyományos ízlésre, a régi, jól bevált egészséges táplálkozásra.
8. A figyelem ráirányítása a tudományos szemlélet- és látásmódra.
9. Az érdeklődés felkeltése a múzeum és a múzeumi rendezvények iránt, megnövekszik a múzeumlátogatók száma.
10. Ráirányítjuk a figyelmet a természet és az ember harmonikus kapcsolatára, annak legújabb kori felborulására.

Múzeumpedagógiai tevékenység

A Viski Károly Múzeum Kalocsa hosszú távú célja, hogy az 1997-ben indított, folyamatosan bővülő múzeumpedagógiai kínálatot kiszélesítse, s az összes iskolai korosztály számára elérhetővé tegye.

A múzeumpedagógiai terveink alapvetése, hogy igazodjon a célközönség tananyagához, segítve, esetleg helyettesítve a tanórákat. Fontos szempont továbbá a városi intézmények ajánlatainak ismerete, a mértéktartó kínálat, hiszen az iskolák elsődleges feladata a tanórai oktatás.

A fejlesztések és a múzeumpedagógiai foglalkozások végső célja, hogy megismertessük a múzeum küldetésében megfogalmazott népcsoport hagyományos kultúráját, rámutassunk a történeti korok értékeire, megerősítsük az egyének lokálpatriotizmusát, szülőföldhöz kötődését.

A múzeumpedagógiai foglalkozásokat a múzeum tudományos kutatásaira kell alapozni. A foglalkozások mindegyike kizárólag a helyi kultúrát, a helyi szokásokat építse be anyagába.

A múzeumi környezetben, múzeális tárgyakkal szemléltetett foglalkozások nemcsak a tudás bővítését segítik elő, hanem láthatóan nagyobb hatásfokot lehet elérni az információk rögzülésében.

Az eddig szervezett, „kötetlen”, szórakoztató múzeumpedagógiai foglalkozások során olyan élményeket szereztek a gyerekek, ami kialakította a múzeumlátogatás igényét. A gyerekek kérik és várják a múzeumi foglalkozásokat, mely leglátványosabban az óvodás korosztálynál figyelhető meg. A pedagógusoknak szervezett továbbképzések és konzultációs napok igazolják vissza, hogy programjaink elérik kitűzött céljukat. A szülőktől és számtalan esetben maguktól a gyerekektől is pozitív visszajelzések érkeznek a személyes találkozások során. Jól érzékelhető az is, hogy eddigi programjaink következményeként több pedagógus kérte a lehetőségét saját múzeumpedagógiai foglalkozás kivitelezésének.

A múzeumpedagógia számára alkalmas terek kialakítása mellett kiemelten fontos feladat a gyűjtemények digitalizálása, melyek szükségesek ahhoz, hogy a modern technika segítségével is élményt nyújthassunk a gyerekeknek. A legkisebb korosztályt még leköti a régi tárgyak vonzása, de a 10–18 éves korosztály számára elengedhetetlen a modern technika alkalmazása. A meglévő múzeumpedagógiai foglalkozások elsősorban a tananyaghoz, vagy egy-egy iskola intézménytörténetéhez kapcsolódnak. A kínálatbővítés, az újabb módszerek, az újabb technikák szükségessé teszik mind az infrastrukturális, mind az eszközök fejlesztését.

A Viski Károly Múzeum Kalocsa múzeumpedagógiai foglalkozásai három nagy csoportra oszthatók:

- a.) tananyaghoz kötődő tematikus foglalkozások
- b.) a múzeum kiállításaihoz kötődő speciális tárlatvezetések, foglalkozások
- c.) külső helyszínen szervezett, a tájhoz kötődő szabadidős foglalkozások

A Viski Károly Múzeum Kalocsa gyermek célcsoportjai

Az **óvodák** nagycsoportosai az első olyan korosztály, akiket a múzeumi programok megszólíthatnak. Erre az időre kifejlődnek azok a készségek, képességek, amelyek szinte bármilyen feladat elvégzését lehetővé teszik számukra. E korosztálynak

hatalmas az érdeklődése, befogadóképességük szinte végtelen, természetesen figyelembe véve az életkori sajátosságait. A Viski Károly Múzeum Kalocsa közönségének leghálásabb célcsoportja. Az óvodai foglalkozások elsősorban a jeles napokhoz kötődő szokások megismerését célozzák meg, mely szokások a hiedelmektől a táplálkozásig az élet egész területét felölelik.

Az **általános iskolások** csoportján belül a múzeumpedagógiai terv megkülönböztetheti ugyan az alsó- és a felső tagozatot, még sincs akkora különбözőség a két korosztály között, mint az óvoda és az alsó tagozat között. Mindkét korosztályra jellemző legyen, hogy foglalkozásaik a tananyaghoz kötődjenek. A nyolc osztály alatt megismerkedhetnek a kalocsai jeles napok, az emberi élet fordulói és a társadalmi, gazdasági élet egészével. Ezen korosztályoknál hangsúlyosan szerepeltetni és tudatosítani kell a kalocsai népművészet értékeit, valamint az emberi kapcsolatok sokrétűségét. A múzeumi gyűjtemény sokrétűsége lehetőséget adhat arra is, hogy szaktantárgyak egy-egy óráját múzeumi foglalkozással helyettesítsük.

A **középiskolás korosztályok** számára érdekes programok szervezése a legnehezebb feladat. Éppen ezért, ennek a korosztálynak nem rendszeresen visszatérő programokat, hanem speciális témanapokat kell szervezni. A jelenlegi infrastruktúra egyébként sem teszi lehetővé nagyobb sorozatok kiépítését. A középiskolák között a Viski Károly Múzeum Kalocsa elsődleges célcsoportja az a Szent István Gimnázium, amelynek jogelődjétől több gyűjteményt örökölt az intézmény. Így fontos küldetésének tartja a múzeum, hogy a gimnazistákban megerősítse intézményi kötődésüket, ráirányítsa a figyelmet a valamikori kiemelkedő teljesítményekre és segítsen igazodási pontokat találni a társadalmi érvényesüléshez.

A **speciális foglalkozást igénylő gyermekek** számára rendezett programokat kiemelten kell szorgalmazni. A közösen felépített programokhoz biztosított tárgyak, dokumentumok, másolatok segítségével saját munkatársaik végzik a pedagógiai feladatokat. A gyógypedagógiai módszereket is hasznosító foglalkozások a szemléletességük révén különösen nagy határfokot érhetnek el.

Igények a Viski Károly Múzeum Kalocsa múzeumpedagógiai foglalkozásaival szemben:

- Az iskolai csoportokat kísérő pedagógusok igénylik, hogy a foglalkozásokat a múzeum szakemberei tartsák. Ez alól egyetlen kivétel a Nebuló Általános Iskola, akik speciális nevelési igényű gyermekeket oktatnak.
- Egy vagy legfeljebb két tanóraba beleférjen a múzeumi foglalkozás időtartama, amelybe beleértik a közlekedés időszakát is.
- A foglalkozások kötődjenek a pedagógiai programhoz.
- Eredeti, múzeális tárgyakkal, dokumentumokkal találkozhatnak a gyerekek.
- Az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek föl a programok.
- Az egyszerre érkező csoportok elkülönítetten tudják elhelyezni ruházatukat, értékeiket, málhájukat.
- Álljanak rendelkezésre kényelmes – a feladatok függvényében ez viszonylagos – berendezések, eszközök.
- A foglalkozások a gyerekek kreativitását, önálló munkavégzését, ismeretszerzését célozzák meg.
- Lehetősége legyen a gyerekeknek találkozni a múzeum tudományos munkatársaival, a hagyományokat ismerő és művelő népművészekkel.
- A múzeum dokumentálja a foglalkozásokat, s arról tájékoztassa a nyilvánosságot.

- Az óvodásoknak és az alsó tagozatosoknak szervezett múzeumpedagógiai foglalkozások keretében legyenek olyan feladatok, amelyek eredményeit a gyerekek magukkal vihetik, és amelyeket megmutathatnak szüleiknek.

A múzeumpedagógiai programok várható eredményei az óvodás korosztálynál:

1. A gyermekek szociális-kulturális magatartása pozitív irányba fejlődik.
2. Problémamegoldó képességük vizuális látásmódjuk fejlődik.
3. Egymás iránti érdeklődésük, toleranciájuk fejlődik.
4. Szókincsük, kifejezőkészségük gazdagodik.
5. Tudatosodik bennük nagyszülei életmódja, életszemlélete, gondolatvilága. Ráirányítja figyeimüket és felkelti érdeklődésüket a múlt és a hagyományok iránt.
6. Az óvodás korosztály között igény keletkezik a népi táncscsoportokban való szereplésre.
7. A bemutatandó ételek felhívják a figyelmet a hagyományos ízlésre, a régi, jól bevált, egészséges táplálkozásra.
8. Hozzájárul a gyermekek mozgás iránti igényének kialakulásához.
9. Tapasztalatot szereznek a nemek munkamegosztásáról, egyúttal fejlődik a nemek közötti kapcsolatteremtés, kapcsolattartás képessége.
10. A sokrétű, színes programsorozat felkelti az oktatási intézmények érdeklődését a múzeum és a múzeumi rendezvények iránt, megnövekszik a múzeumlátogató óvodás csoportok és iskolai osztályok, valamint a múzeumi órák száma.

A múzeumpedagógiai programok várható eredményei az általános iskolás korosztálynál:

1. Néphagyomány átörökítése a gyermekek érzelmein keresztül.
2. Változatos élmények nyújtásával érdeklődésük felkeltése a hagyományok és a múzeum értékei iránt.
3. Vizuális befogadáshoz szükséges készségek formálása.
4. A hagyományápolás segíti elő a kifejezőkészség és a viselkedéskultúra fejlődését.
5. Ősi technikák és eszközök megismertetése.
6. A gyermekeken keresztül hatást gyakorolni a szülőkre, akik túlnyomó többsége már az értékrendjében és erkölceiben megingott társadalomban szocializálódott.
7. Tudatosodik a nagyszülők életmódja, életszemlélete, gondolatvilága.
8. Felhívja a figyelmet a hagyományos ízlésre, a régi, jól bevált egészséges táplálkozásra.
9. Tapasztalatot szereznek a nemek munkamegosztásáról, egyúttal fejlődik a nemek közötti kapcsolatteremtés, kapcsolattartás képessége.

A múzeumpedagógiai programok várható eredményei a középiskolás korosztálynál:

1. Az érdeklődés felkeltése a kulturális örökség értékei iránt.
2. Felelős állampolgári magatartás kialakítása a régészeti leletek bejelentésére.
3. A történeti értékek átörökítése a tanulók érzelmein keresztül.
4. Rendszerszemlélet kialakítása a munkafolyamatok egymásra épülése kapcsán.
5. Térlátás fejlesztése.
6. A motorikus készségek erősítése.
7. A problémamegoldó képesség és a vizuális látásmód erősítése.
8. Az érdeklődés felkeltése a hagyományok és a múzeum értékei iránt.

9. A tudományos szemlélet- és látásmód fejlesztése.
10. Felhívja a figyelmet a hagyományos ízlésre, a régi, jól bevált egészséges táplálkozásra.
11. Ráirányítjuk a figyelmet az emberi teljesítményre, a személyes példamutatásra.
12. Ráirányítjuk a figyelmet a természet és az ember harmonikus kapcsolatára, annak legújabb kori felborulására.

A múzeumpedagógiai programok céljai a speciális nevelést igénylő korosztálynál:

1. Múzeumi ismeretszerzés komplex módszerrel – zenével, dramatikus játékokkal, népmesékkal, mondákkal.
2. A múzeumi ismeretek gyógypedagógiai módszerekkel megerősített hasznosítása történelem, magyar nyelv és irodalom, környezetismeret, életvitel, rajz és ének órákon, illetve napközis és tanulószobai foglalkozásokon.
3. A néphagyományok és a helytörténet megismertetése.
4. Lokálpatriotizmusra, hazafiságra nevelés.
5. A szocializáció és a kommunikáció fejlesztése a kompetencián alapuló, gyógypedagógiai segítő, ösztönző és védő szemlélettel, elősegítendő a tanulók későbbi társadalmi integrációját, az ehhez szükséges készségek és képességek elsajátítását.
6. Az egyedi nevelési szükségletek kielégítése a társadalmi cselekvőképesség, boldogulás érdekében.
7. A beszéd- és feladatértés fejlesztése.
8. A verbális és vizuális memória fejlesztése.
9. Az intermodális csatornák fejlesztése (mozgás, beszéd, látás, hallás).
10. Az időbeli tájékozódás fejlesztése.
11. A fogalmi gondolkodás fejlesztése.
12. Tanult ismeretek rendszerezése és alkalmazása.
13. A kreativitás és az esztétikai érzék fejlesztése.
14. Toleranciára nevelés.

Szakmai és társadalmi kapcsolatok

A Viski Károly Múzeum Kalocsa múzeológusai szerteágazó szakmai kapcsolatainak kell biztosítani a tudományos- és gyűjteményi munka zavartalanságát. A személyes kapcsolatok mellett, azzal párhuzamosan számos intézményi együttműködés segíti és biztosítja az országos és nemzetközi tudományos életben való részvételünket, mint: az MTA Néprajzi Intézete, az MTA Zenetudományi Intézete, az MTA Régészeti Intézete, a thübingeni egyetem, az ELTE Néprajz Tanszéke, az ELTE Folklor Tanszéke, az ELTE Nyelvészeti Tanszéke, a Szegedi Tudományegyetem Néprajz Tanszéke, a Szegedi Tudományegyetem Földtani és Őslénytani Tanszéke, a Szegedi Tudományegyetem Régészet Tanszéke, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Régészeti Tanszéke, a Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kara, a Magyar Nemzeti Múzeum Középkori Régészeti Osztálya, a Kiskunsági Nemzeti Park, a Jelenkutató Alapítvány, a Thürr István Múzeum, a Thorma János Múzeum, a Kiskun Múzeum, a Kecskeméti Katona József Múzeum, a Szépművészeti Múzeum, Petőfi Szülőház és Emlékmúzeum.

A múzeum és a múzeológusok több szakmai szervezetben tartanak fenn tagságot: Magyar Néprajzi Társaság, Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesület, Magyar Vidéki Múzeumok Szövetsége, Györfly István Néprajzi Egyesület, Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Akadémiai Bizottsága, Magyar Régész Szövetség.

A meglévő kapcsolatok ápolása mellett új együttműködéseket kell kötni a múzeumi tervekben szereplő törekvések megvalósítására.

A Viski Károly Múzeum Kalocsa a Kalocsai Sárköz egyetlen múzeuma. Gyűjteményeinek gazdagsága nem teszi szükségessé más közgyűjteményi intézménnyel való együttműködését közművelődési és múzeumpedagógiai célkitűzései ellátásához. De, mivel a Paks és Foktő között épülő híd befejezése után a legközelebbi múzeummá válik a Paksi Városi Múzeum, ezért szoros kapcsolatot kell kiépíteni a két város múzeuma között, lehetővé téve egymás rendezvényeinek propagálását, a kiállításcsereket, a szakemberek együttműködését tudományos programokban stb.

A múzeumból hiányzó eszközök és szakemberek (népművészek, népi specialisták) pótlására közművelődési intézményekkel, civil szervezetekkel és magánszemélyekkel kell partneri viszonyt fenntartani. A közművelődési és a múzeumpedagógiai programok legnagyobb támogatója a Kalocsai Múzeumbarátok Köre. A múzeumpedagógiai foglalkozásokat segítő népművészek és népi specialisták mindegyike tagja e múzeumot pártoló civil szervezetnek, akik szervezeti keretén belül alapították meg a Kalocsai Kézműves Kört.

A múzeum épületében szervezett tematikus múzeumpedagógiai foglalkozások mellett alkalmanként csatlakozunk a kalocsai középiskolák „szabadidős-közművelődési” programjához. Partnerei vagyunk a Szent István Gimnáziumnak, a Bajai SZC Kalocsai Dózsa György Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiumának, a Bajai SZC Kossuth Zsuzsanna Szakgimnáziuma és Szakközépiskolájának. Ezen iskolák tanulói alkalmanként szerepet vállalnak a múzeumi közművelődési rendezvények lebonyolításában, mint szereplők, rendezők, szakfeladatok ellátói, segédmunkások stb.

A Viski Károly Múzeum Kalocsa közművelődési és múzeumpedagógiai foglalkozásai gyakran kapcsolódnak országos múzeumi rendezvényekhez. Hosszú évek óta részesei vagyunk a Múzeumok majálisának, a Múzeumok éjszakájának, a Kulturális Örökség Napjának és a Múzeumok Őszi Fesztiváljának.

Takarékos és hatékony gazdálkodás

Olyan hatékony gazdálkodást kell kialakítani, amely az állami és az önkormányzati forrás mellett lehetővé teszi a külső források földerítését, a saját bevételek növelését. A bevételek növelésének öt alapvető forrása lehet:

- I. Belépődíjak emelése
- II. Látogatószám emelése
- III. Régészeti feltárások
- IV. Pályázatok
- V. Önkéntesek, közmunkások, közfoglalkoztatottak

I. Belépődíjak emelése

A múzeumi szolgáltatások díjainak változása

	2018	2023
felnőtt belépő	500.-	1.200.-
diák, nyugdíjas	250.-	600.-
tárlatvezetés	1.000.-	2.000.-
múzeológus tárlatvezetése	3.000.-	5.000.-
fotójegy	1.000.-	2.000.-
videójegy	3.000.-	4.000.-
kombinált jegy – felnőtt	1.000.-	1.800.-
kombinált jegy – kedvezményes	500.-	900.-
német és angol nyelvű, szöveges idegenvezető kölcsönzése	300.-	500.-
magyar, angol, német nyelvű gépi vezetés	ingyenes	
terembérlet	alkalmanként külön megállapodás szerint	

2023-ban emeltük meg a múzeumi szolgáltatások díjait, ezért a további áremelésnek rövid távon nincs realitása. Különösen fájdalmas és érzékeny változás a gyerekcsoportok elmaradása, amit az osztálykirándulások háttérbe szorulása okoz.

A kalocsai diákokat általában belépőjegy nélkül fogadtuk ez idáig. Ezen gyakorlat eltörlése kecsegtethetne ugyan bevétel növekedéssel, de tapasztalatunk az, hogy belépőjegy megfizetésének kötelezettsége mellett nem hozzák a kalocsai diákokat a múzeumba. A tapasztalatok alapján nem látom célravezetőnek a kalocsai diákok ingyenes látogatási lehetőségének eltörlését. A gyerekek távolmaradása megakadályozná annak lehetőségét, hogy megismertessük velük szülővárosuk hagyományait, hogy lokálpatrióta, szülőföldjükhöz ragaszkodó kalocsai polgárokat neveljünk belőlük.

Itt kell megjegyeznünk továbbá azt is, hogy a múzeumi törvények azoknak a rétegeknek biztosítanak kedvezményes és ingyenes belépési lehetőséget, amelyeknek igénye van a múzeumlátogatásra. Ez irányú változtatásra lehetőségünk nincs, de ennek eltörlését már számos alkalommal kértem és javasoltam az igazgatói konferenciákon.

II. Látogatószám emelése

A látogatók számának emelésére számos lehetőség kínálkozik, de előljáróban meg kell jegyezni, hogy a legtöbb esetben beruházásra, nagyobb ráfordításra, egyeseknél munkaerő bővítésre lenne szükség.

1. Attrakciók, újabb kiállítások kialakítása a főépületben

Állandó kiállításunk 42 éves, öreg. Installációja és tematikája a mai kornak is megfelelő, kiválóan mutatja be Kalocsa jellegzetességeit. Mindezek ellenére felújításán kell gondolkodni. Hasonló minőségű kiállítás megrendezésének költsége 150–200 millió forint.

Újabb tematikájú kiállítások kellenének a régészet és a természettudományok köréből. Ehhez új kiállítótereket kellene építeni – lásd az épület bővítési lehetőségeinél.

2. Múzeumpedagógiai ajánlatok

A helyi oktatási intézményekkel sikeresen működő múzeumpedagógiai foglalkozásokat ki kell ajánlani mások számára is.

Szükséges feladatok:

- a) meg kell oldani a pénzügyi lebonyolítás technikai oldalát, hiszen ezek a programok jelentős anyagszükségletet-anyagköltséget is tartalmaznak,
- b) újabb terek szükségesek a programok lebonyolításához – lásd az épület bővítési lehetőségeinél.

3. Ajándéktárgyak – tárgymásolatok

A múzeumi bolt számára tárgymásolatokat, ajándéktárgyakat (népművészeti termékek, képeslapok, DVD-k stb.) kell készíttetni. Mindegyiknek költségvonzata van, ráfordítás nélkül nem működik. Ezen tárgyak költségének visszatérülése lassú, vállalkozásba nem adható.

E sorba tartoznak a múzeumi kiadványok is, de azok nagy bekerülési költsége miatt külön kategóriát jelentenek.

4. Jogdíjak

A lokálpatriotizmusra építve kellene elérni azt, hogy kalocsai vállalkozások a múzeumi tárgyakat használják föl arculatépítésre. Ezek jogdíja jelentős bevételforrás lehetne. Mindezekhez kialakított árlista áll rendelkezésre.

5. Örökbefogadás

A nagyobb vállalkozásoknak, az erősebb vállalkozóknak ki kellene ajánlani egy-egy nemzetközi-országos hírű tárgyunkat örökbefogadásra. Ennek jól bejáratott gyakorlata van, de megfelelő elhivatottságú, lokálpatrióta lelkületű polgárookra lenne szükség hozzá. Mozgalmat lehetne rá építeni. Felfuttatásához elengedhetetlen a média és a múzeum közötti szoros kapcsolat.

6. Meglévő idegenforgalom

A múzeumnak nem lehet befolyása a beutaztatásra, de el kellene érni, hogy a városba érkező turisták egy része meglátogassa a múzeumot. Ez jelentősen megemelhethné a jegybevételt, de mindehhez attrakciókat is fel kellene építeni. A múzeum esetén ezt föltétlenül a népelet és a népművészet területéről kell megtervezni. A célkitűzést segíthetné a meszesi kikötőben üresen álló épület igénybevétele.

7. Népművészeti-ház

A Népművészeti-ház kiváló tere lehetne a múzeumpedagógiai foglalkozások olyan programjaira, amelyek a felnőtt korosztályt is megcélozhatnák. Ehhez a tevékenységhez át kellene alakítani a „múzeumot” parasztportává, működtethető háztartássá. Az esetleges átalakítást a kalocsai népi építészeti és néprajzi hagyományok alapján a múzeum néprajzos szakemberének kell irányítania.

Ezzel szemben jelenleg a Kalocsa Korona Tours Dunapart Kft közreműködésével látogatható a kiállítóhely. Ha saját kezelésbe vennénk a házat, az munkaerő bővítéssel és jelentős rezsiköltséggel járna. Ilyen irányú gondolkodást kizárólag egy részletes hatástanulmány – a kiadások és a bevételek alakulásáról –

összeállításával lehetne megkezdeni. A jelenlegi konstrukció bevétele segíti az önkormányzat feladatellátásának finanszírozását.

8. A paprika

A látogatószám és a bevételek növekedését eredményezhetné, ha a város kezelésébe kerülhetne a paprika-kiállítás. Ennek hiányában a múzeum új kiállítást és foglalkoztatót alakíthatna ki az Érsekkert bejárata mellett, a volt kertészlakban.

9. Petőfi Sándor sírverse

Együttműködési megállapodást kell kötni a kiskörösi Petőfi Szülőház és Emlékmúzeummal, hogy építse be látogatói ajánlatai közé a múzeum udvarán fölállított Petőfi-emlékheiyet.

10. Terembérlet

Cél a múzeum szellemiségével összeegyeztethető rendezvények terem bérletéből származó bevételek növelése.

III. Régészeti feltárások

A múzeum rendelkezik régész múzeológussal és restaurátorral, s birtokában van azon eszközök többségének, amelyek szükségesek a régészeti feltárásokhoz. Mindezek lehetővé teszik, hogy elvégezzük azokat a régészeti feltárásokat, a régészeti szakfelügyeletből ránk háruló feladatokat, amelyek a kalocsai múzeum gyűjtőterületén lesznek. Ezen ásatások ütemezése kiszámíthatatlan – jellegükből adódóan –, de hozzájárulhatnak a múzeum költségvetéséhez.

IV. Pályázatok

Pályázatfigyelés, pályázatok a központi és az Európai Unió forráslehetőségeire – NKA, Kubinyi-program, Járasszékhelyek múzeumainak támogatása, TOP, EFOP, TIOP, DAOP, IPA stb.

V. Önkéntesek, közmunkások, közfoglalkoztatottak

Középiskolás és felnőtt önkéntesek, felnőtt közmunkások és közfoglalkoztatottak bevonása a múzeumi feladatok megvalósításába. Elsősorban a digitalizálás és a régészeti feladatellátás segítségét remélhetjük tőlük.

A Viski Károly Múzeum Kalocsa épületeinek bővítési lehetőségei

A Viski Károly Múzeum a közművelődési programjaira és a múzeumpedagógiai foglalkozásaira ez idáig a multifunkciós Közművelődési terem és az udvar mellett az összes múzeumi kiállítóteret hasznosította. E kényszermegoldás egy-egy előny mellett számos hátránnyal jár. A múzeumpedagógiai kínálat fejlesztése szükségessé teszi olyan állandó terek kialakítását, melyek elsősorban ezen célokat szolgálják. A Viski Károly Múzeum Kalocsa bővítési terve nagy hangsúlyt helyez e

témára, s elsősorban ezen célból terveztük meg. Az újonnan kialakítandó terek multifunkcionalitásuk ellenére elsősorban ezen célok szolgálatában állnának.

Látványtárak

A tervezett épület alagsorában raktárakat helyeznénk el, amelyeket (túlnyomórészt) látványtárnak építenénk ki. Ezen terekben zárt, átlátható, megvilágított tárlókban a múzeumlátogató találkozhatna a múzeumi gyűjtemény egészével. A látványtár abban különbözik a múzeumi kiállítástól, hogy nincs tudományos feldolgozás keretében rendezve, hanem a raktári rendben nézheti meg a tárgyakat a látogató. Ez különleges látványosság, nagy érdeklődésre tarthat számot.

Az új és a régi épületrészeket összekötő folyosók látványtárai alkalmasak a bútorok és a festmények tudományos feldolgozás nélküli kiállítására.

Kiállítóterek

A múzeum helytörténeti-néprajzi és numizmatikai állandó kiállítással rendelkezik, s ezek mellett bemutatja a Tóth Mike-féle ásványgyűjteményt. Az új épületben két újabb állandó kiállítás kapna helyet. Egy régészeti és egy természettudományi kiállítás mutatná be a Kalocsai Sárköz értékeit. E két kiállítás megrendezésével teljessé válna Kalocsa és a Kalocsa Sárköz természeti és kulturális értékeinek a bemutatása: természettudomány, régészet, helytörténet, néprajz, társadalomtörténet. A múzeumlátogató találkozhatna a táj népének múltjával és jelenével, továbbá segítséget kapna ahhoz, hogy eldönthesse, hogy a táj melyik kulturális értékével találkozna közvetlenül is.

Információs pont

Olyan tér kialakítására is sor kerülne, ahol a látogató pontos információkat kapna a táj azon elemiről, amelyek iránt a kiállítások fölkeltették érdeklődését. E feladatot a múzeum egyedül, esetleg az idők során létrejövő hasonló feladatkörű szervezetekkel együttműködve végezné.

Fogadó és pihenőtér

A földszinten alakítanánk ki olyan teret, amely alkalmas a múzeumba érkező látogató pihenésére, étkezésére, az iskolai és egyéb csoportok megbeszéléseinek, közösségi programjainak lebonyolítására.

Közművelődési terem

Olyan nagyobb terem kialakítása a cél, amely alkalmas a múzeum szakmai rendezvényeinek és a civil szervezetek programjainak a fogadására, lebonyolítására.

Oktató terem

Olyan tér kialakítása a cél, amely alkalmas az oktatási intézmények hagyományörző programjainak és tevékenységének a fogadására. A múzeumlátogatók kb. fele kerül ki ebből a körből, akiknek fogadása és kiszolgálása a rendelkezésre álló terekben nehézkes, sokszor veszélyezteti a tárgyak épségét. Az újabb ajánlatok kidolgozásának feltétele a praktikus terek kialakítása.

Multifunkcionális terek

Ez utóbbi három tér – fogadó és pihenőtér, közművelődési terem, oktató terem – berendezése és kialakítása multifunkcionális jellegű lenne, amely egyszerre és külön-külön is több funkciót láthatna el.

A multifunkcionális terek része lenne az ideiglenesen lefedhető udvartér, amely nagyrendezvények idején egészítené ki a belső tereket.

A látogatóbarát múzeum kialakításának a része továbbá a mellékhelyiségek kellő mennyiségű kiépítése. Egy lifttel ellátott új lépcsőház a mozgáskorlátozottak közlekedését biztosítaná. Ezzel párhuzamosan a régi és az új épületrészek összekötése is a mozgáskorlátozottak közlekedésének biztosításával épülne ki.

A **Nicolas Schöffer Gyűjtemény** épületét az elmúlt öt esztendőben oly mértékben átalakítottuk, hogy alkalmasabbá vált az a hagyaték elvárható körülmények közötti bemutatására. Az épület tetőablakainak teljes mértékű árnyékolását kellene még megoldanunk, hogy a nappali nyitva tartás alatt a térdinamikai alkotások mellett a fénydinamikai és az idődinamikai alkotások is érvényesülhessenek. Az árnyékolás részben megoldhatja a nyári hőmérsékleti problémákat, de föltétlenül megoldást kell keresni a téli fűthetőség biztosítására, mind a gyűjtemény, mind az épület állagmegóvásának érdekében.

A **Kalocsai Képtár**nak helyet adó zsinagóga földszintjén és emeletén állandó kiállítást és látványtárat alakítottunk ki. Az utóbbi időben elzárt gyűjteményt a nagyközönség számára elérhetővé kellene tenni.

A fejlesztési terv összegzése, a fejlesztések várható eredményei

Az új évezred igényei szerint kialakított múzeumban a közönséggel való kapcsolattartás válik hangsúlyosabbá. A múzeumi alapfeladatokon túl meghatározó szerepet kap a kultúráközvetítés, amellyel a társadalom egész rétegét kell megszólítanunk. A múzeumban őrzött kulturális javak kiváló eszközei ezen tevékenységnek. A szórakozva tanítás elvének kiváló példázatait terveztük és szerveztük meg. Az új feladatokhoz új terekre van szükség, hiszen a jelenlegi lehetőségeinket kinőtték a fölépített múzeumpedagógiai foglalkozások

A hagyományos múzeumi feladatok mellett sok feladatunk van még a gyűjtemények digitalizálása és a múzeum falain kívül szervezett programok terén. Mindezen feladatok végrehajtásához sok munkára, tanulásra, s természetesen pénzre van szükség. Mindezek követelik meg a fenntarthatóság javítását, a külső források és a bevételek növekedését.

A Viski Károly Múzeum Kalocsa a tradicionális közművelődési rendezvényei mellett a XXI. század elején, 2002-ben fordult új formák, új technikák felé. Ekkortól kapcsolódott be a nagy országos rendezvények sorozataiba, s tervezte meg a Kalocsai Múzeumbarátok Köre tagságára támaszkodva az új múzeumi programokat, programsorozatokat. Ezen tevékenység eredményezte – a múzeumpedagógiával együtt –, hogy a folyamatosan csökkenő múzeumlátogatás mellett nem csökkent a múzeumba lépők száma.

A közművelődési programok és a múzeumpedagógiai foglalkozások legfőbb célja, hogy a felnőttek és a gyerekek is megismerkedjenek Kalocsa hagyományos népeletével, polgári hagyományaival, a múzeum gyűjteményeiben őrzött kulturális örökséggel. Mindezen tudást szeretnénk beépíteni az iskolai tananyagba, ezért olyan programokat állítunk össze, amelyek nem egyszerű iskolán kívüli foglalkozásnak számítanak, hanem alkalmasak lehetnek iskolai tanórák kiváltására. Szeretnénk, ha mindenki kialakíthatná a lokálpatriotizmus magasztos érzését.

Nem titkolt szándékunk, hogy programjainkkal elérjük egy helyismereti tantárgy bevezetését – hozzá kapcsolódó helyismereti tankönyvvel, munkafüzettel.

A múzeumpedagógiai foglalkozások kapcsán is arra számítunk, hogy fölkeltsék azok a szülők érdeklődését a múzeum, a múzeumi programok iránt. A múzeumban kóstolt ételek és népi hagyományok újraélednek kalocsai családok körében. Mindezek következményeként növekszik a múzeum társadalmi presztízse, elismertsége. A múzeumok éjszakáján megjelennek olyan családok, akiket a gyerekek élményei hoznak be az intézménybe.

Az új multimédiás fejlesztések a látogatószám emelkedését eredményezhetik. Ezen programok internetes elérhetősége a távol lakók érdeklődését kelthetik fel a múzeum gyűjteményei iránt.

A szervezett múzeumpedagógiai foglalkozások mellett azt várjuk, hogy a pedagógustársadalom fölismeri a múzeum adta lehetőségeket, és saját kezdeményezésű múzeumi tanórákat, szabadidős foglalkozásokat szerveznek.

Arra számítunk, hogy a felnövekvő gyerekek a múzeumban szerzett élmények hatására múzeumbarátokká, múzeumlátogatóvá válnak, s ezen tevékenységünk eredményeként sikerebben kapcsolódhatnak be az életen át tartó tanulás intézményei sorába.

A múzeum a kulturális örökség bemutatásának speciális lehetőségeivel az önálló ismeretszerzés egyik eszköze. Az önművelés kiváló helye, ezért az intézmény alkalmas lehet a tudatos állampolgári mentalitás kialakításra.

A múzeum közművelődési programjai kiválóan alkalmasak arra, hogy ráirányítsák a figyelmet a kulturális örökségre, annak megbecsülésére, védelmére. Tudatosítani szeretnénk, hogy a kultúránkat a jövőnek építjük, hogy felelősséggel tartozunk a jövő nemzedékek felé.

A gyarapodó látogatói létszám nagyobb jegybevételt eredményezhet, amely szolgáltatásaink bővítésével, a kínálat gyarapításával tovább fokozható.

STRATÉGIAI CÉLOK 2024–2028

Erősségek, speciális előnyök

- A múzeum gyűjtőterülete Kalocsa, a történeti Kalocsa, a Kalocsai Sárköz.
- Az 500.000 darabos múzeumi gyűjtemény – néprajz, régészet, természettudomány, történettudomány, numizmatika, képzőművészet.
- Magyarország legnagyobb népművészeti textilgyűjteménye saját alakító környezetében.
- Jelentős segédgyűjtemények – adattár, fotótár, múzeumi könyvtár.
- A három állandó kiállítás, három nyelvű, kihangosítható tárlatvezetéssel.

- Etnográfus, régész, természettudós, történész, művészettörténész, múzeumpedagógus dolgozik az intézményben.
- Speciális tudással rendelkező munkatársaink foglalkoztatása lehetővé teszi az összetett tudományos és kulturális feladatok megoldását.
- Rendelkezünk azzal a múzeumpedagógiai eszköztárral, tapasztalattal és tudással, amellyel az élethosszig tartó tanulás hatékonyan megvalósítható.
- Az intézmény többszintű oktatási és szolgáltató helyszín.
- Különleges múzeumi környezetet tudunk biztosítani közművelődési programok, rendezvények és más típusú szolgáltatások számára
- Intézményünk a város központjában működik.
- A múzeumi könyvsorozatok nagy számú kiadványa.
- Az életkori sajátosságokat követő múzeumpedagógiai programsorozatok tervei.
- Az évtizedes tapasztalatot szerzett alkalmazotti kör.
- A Kalocsai Múzeumbarátok Köre társadalmi háttere.
- A különböző szálakon a múzeumhoz kötődő népművészek, pedagógusok.

Általános, középtávú stratégiai célok

A múzeológiai alapja a korszerűen feldolgozott, nyilvántartott és elhelyezett gyűjtemény. A rendszeres tárgyrevizióval párhuzamosan kell végezni a gyűjtemények digitalizálását, internetes bemutatását, egyes gyűjtemények nyomtatott katalógusának kiadását.

A stratégiai célokat a múzeumi tudományterületek interdiszciplinaritása határozza meg.

A szolgáltató múzeum kiépítésének következményeként az intézmény az élethosszig tartó tanulás helyszínévé válik. Folyamatosan biztosítani, fejleszteni kell a múzeumi közművelődési, múzeumpedagógiai tevékenységet.

A stratégiai célok felsorolása:

- A múzeumi küldetés ötös feladatsora – gyűjtés, feldolgozás, rendszerezés, megőrzés, bemutatás – harmonikus egyensúlyának biztosítása.
- A jelenlegi szakmai szint fenntartása.
- Kalocsa és környéke helytörténeti kutatásának szervezése.
- A gyűjtemények digitalizálása.
- Az elektronikus raktári nyilvántartás fejlesztése.
- Új néprajzi, régészeti és természettudományos állandó kiállítás létrehozása.
- Új képzőművészeti állandó kiállítás létrehozása.
- Kalocsa népművészetét bemutató kiállítások szervezése itthon és külföldön.
- Nicolas Schöffer művészetét bemutató kiállítások szervezése itthon és külföldön.
- A gyűjtemények feldolgozásán alapuló, magas tartalmi színvonalú kiadványok – katalógusok, ismeretterjesztő- és népszerűsítő kiadványok – megjelentetése.
- A Kalocsai Múzeumi Értekezések, a Kalocsai Múzeumi Közlemények és a Kalocsai Múzeumi Kiskönyvtár című sorozatok további szerkesztése.
- Az intézményi honlap fejlesztése.
- Az állományvédelem, s vele párhuzamosan a műtárgyraktárak fejlesztése.
- Látványtárak kiépítése.
- Az önkéntes munka fokozottabb igénybevétele.

- Együttműködés Bács-Kiskun megye múzeumaival, országos szakmai szervezetekkel.
- Költséghatékony és teljesítményorientált intézményi működés.
- A fenntarthatóság és a gazdaságosság növelése.
- Pályázati lehetőségek figyelése a gazdaságos működés elősegítésére.
- A múzeumi szolgáltatások bővítése.
- A múzeumpedagógiai programok fejlesztése, hozzájuk kapcsolódó eszközbeszerzés.
- Új terek létrehozása a múzeumpedagógiai és a közművelődési feladatellátáshoz.
- A digitális tárlatvezetési rendszer bővítése.
- Információs pontok kiépítése.
- A mozgáskorlátozott, valamint a vakok és gyengén látók fogadásának biztosítása.
- A vakok és gyengén látók múzeumi esélyegyenlőségének biztosítása műtárgymásolatokkal.
- Ruhatári szekrényrendszer létrehozása.
- A város egyik legjelentősebb látnivalójának hangsúlyosabb reklámozása.

Konkrét középtávú stratégiai feladatok és célok

A múzeum fejlődésének következő lépcsőfoka a Viski Károly Múzeum bővítése lehetne. A látványtárak, az új állandó kiállítások, a fogadó-, foglalkoztató- és szolgáltató terek a társadalom irányába nyitott múzeum alapjai, az élethosszig tartó tanulás pillérjei.

A Népművészeti ház történeti hitelességgel kivitelezett felújítása és berendezése lehet az a kapocs, amely az idegenforgalom nagyobb tömegeit fordíthatja a tudományos igényességgel fölépített múzeum irányába.

Egy paprika kiállítás és a hozzá kapcsolódó közösségi tér újabb társadalmi, foglalkozási csoport múzeumi integrálódását célozhatja meg.

Kalocsa helytörténetéhez, évfordulóihoz kapcsolódó időszaki kiállítások a város különböző rétegeit mozgathatja meg, akik ezáltal válhatnak lokálpatrióta múzeumlátogatókká: 2024-ben a gyűjteménygyarapító múzeum 31 db különleges tárgyát és Kákonyi Imre Asztrik teológus, festő születésének 100 évfordulója alkalmából a művészkedő Kákonyiakat mutatjuk be. 2025-ben az első állandó fényképész műterem megnyitásának 125. évfordulóján a kalocsai fényképészeket és azok fotográfiáin megjelenő népművészeti és népeleti jelenségeket mutatjuk meg. 2026-ban a Mohácsi-csata 500. évfordulóján a török kor kalocsai emlékeit és a kalocsai magántulajdonban lévő képzőművészeti alkotásokat állítjuk ki. 2027-ben a kalocsai közművelődés történetére emlékezünk az 50 éve megnyitott Művelődési központ kapcsán, s önálló kiállítást rendezünk a kalocsai múzeum alapítója, r. Gábor Lajos halálának 80. évfordulóján. 2028-ban a kalocsai obszervatórium megnyitásának 150., egyúttal Fényi Gyula csillagász halálának 100. évfordulójára emlékezünk, továbbá kiállítást rendezünk a Nicolas Schöffer Gyűjtemény alapítója, Dargay Lajos halálának 10. évfordulóján.

A múzeum kiállításaihoz és kutatói tevékenységéhez kapcsolódnak a tudományos igényű kiadványok: 2024-ben gyűjteményes kötet a Kalocsai Sárköz középkori településeinek történetéről és Nicolas Schöffer munkásságáról, továbbá a múzeum legszebb tárgyainak katalógusa, 2025-ben Kalocsa helyismereti tankönyve és a kalocsai képeslapok monográfiája, 2026-ban Sármegy temploma és temetője, 2027-ban a kalocsai népművészet monográfiája, 2028-ban a Kalocsai Sárköz templomos helyeinek katasztere, 2028–2029-ban a kalocsai paprika történetének monográfiája.

A tervben megfogalmazott célok és feladatok részben folytatásai az eddigi jól bevált, sikeres programoknak, részben válaszokat kívánnak adni a társadalom új törekvéseire, elvárásaira.

A tervben felsorakoztatott feladatok sok munkával, a fenntartó önkormányzat, a múzeumot pártoló társadalom és az intézményt segítő múzeumbarátok támogatásával valósíthatók meg.

Kalocsa, 2023. november 26.

Romsics Imre
múzeumigazgató
Viski Károly Múzeum Kalocsa